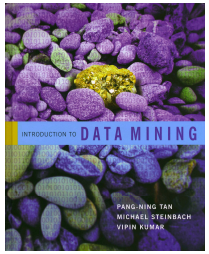
Κατηγοριοποίηση Ι

Οι διαφάνειες στηρίζονται στο **P.-N. Tan, M.Steinbach, V. Kumar, «Introduction to Data Mining»**, Addison Wesley, 2006

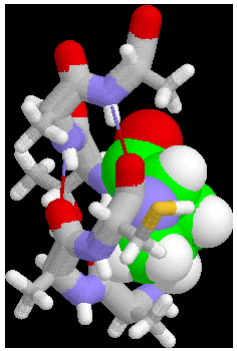

Εισαγωγή

Κατηγοριοποίηση (classification)

Το γενικό πρόβλημα της ανάθεσης ενός αντικειμένου σε μία ή περισσότερες *προκαθορισμένες* κατηγορίες (κλάσεις)

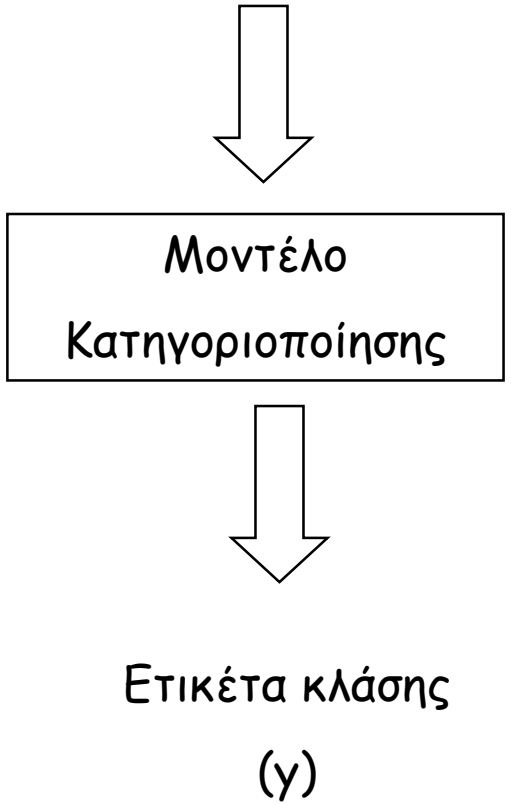

Παραδείγματα

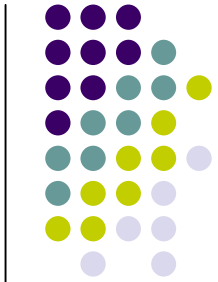
- Εντοπισμός spam emails, με βάση πχ την επικεφαλίδα τους ή το περιεχόμενό τους
- Πρόβλεψη καρκινικών κυττάρων χαρακτηρίζοντας τα ως καλοήθη ή κακοήθη
- Κατηγοριοποίηση συναλλαγών με πιστωτικές κάρτες ως νόμιμες ή προϊόν απάτης
- Κατηγοριοποίηση δευτερευόντων δομών πρωτείνης ως alpha-helix, beta-sheet, ή random coil
- Χαρακτηρισμός ειδήσεων ως οικονομικές, αθλητικές, πολιτιστικές, πρόβλεψης καιρού, κλπ

Ορισμός

Κατηγοριοποίηση είναι η διαδικασία εκμάθησης μιας συνάρτησης στόχου (target function) f (μοντέλο) που απεικονίζει κάθε σύνολο γνωρισμάτων x σε μια από τις προκαθορισμένες ετικέτες κλάσεις y.

Ορισμός

Είσοδος (x): συλλογή από εγγραφές

- Κάθε εγγραφή περιέχει ένα σύνολο από γνωρίσματα/χαρακτηριστικά (attributes)
- Ένα από τα γνωρίσματα είναι η κλάση/κατηγορία (class)

Έξοδος (y): ένα μοντέλο για το γνώρισμα κλάση ως μια συνάρτηση των τιμών των άλλων γνωρισμάτων

	κατηγορικό	κατηγορικό	συνεχές	κλάση
Tid	**Επιστροφή**	**Οικογενειακή Κατάσταση**	**Φορολογητέο Εισόδημα**	**Απάτη**
1	Yes	Single	125K	**No**
2	No	Married	100K	**No**
3	No	Single	70K	**No**
4	Yes	Married	120K	**No**
5	No	Divorced	95K	**Yes**
6	No	Married	60K	**No**
7	Yes	Divorced	220K	**No**
8	No	Single	85K	**Yes**
9	No	Married	75K	**No**
10	No	Single	90K	**Yes**

Εισαγωγή

Το μοντέλο κατηγοριοποίησης, χρησιμοποιείται ως:

- Περιγραφικό μοντέλο (descriptive modeling): ως επεξηγηματικό εργαλείο – πχ ποια χαρακτηριστικά κάνουν ένα ζώο να χαρακτηριστεί ως θηλαστικό

- Μοντέλο πρόβλεψης (predictive modeling): για τη πρόβλεψη της κλάσης άγνωστων εγγραφών – πχ δοσμένων των χαρακτηριστικών κάποιου ζώου να προβλέψουμε αν είναι θηλαστικό, πτηνό, ερπετό ή αμφίβιο

Ορισμός

Συνήθως το σύνολο δεδομένων εισόδου χωρίζεται σε:

- ένα σύνολο εκπαίδευσης (training set) και
- ένα σύνολο ελέγχου (test test)

Το *σύνολο εκπαίδευσης* χρησιμοποιείται για να **κατασκευαστεί** το μοντέλο, ενώ το *σύνολο ελέγχου* για να την **επικύρωση** του μοντέλου.

Εισαγωγή

Θεωρούμε ότι τιμή (ετικέτα) της κλάσης (γνώρισμα y) είναι διακριτή τιμή

Αν όχι, regression (οπισθοδρόμηση) όπου το γνώρισμα y παίρνει *συνεχείς τιμές*

Κατάλληλη κυρίως για:

- δυαδικές κατηγορίες ή κατηγορίες για τις οποίες δεν υπάρχει διάταξη [διακριτές (nominal) vs διατεταγμένες (ordinal)]
- για μη ιεραρχικές κατηγορίες

Βήματα Κατηγοριοποίησης

1. Κατασκευή Μοντέλου

Χρησιμοποιώντας το σύνολο εκπαίδευσης (στις εγγραφές του το γνώρισμα της κλάσης είναι προκαθορισμένο)

Το **μοντέλο** μπορεί να είναι ένα δέντρο απόφασης, κανόνες, μαθηματικοί τύποι κλπ

2. Εφαρμογή Μοντέλου για την κατηγοριοποίηση μελλοντικών ή άγνωστων αντικειμένων

Εκτίμηση της ακρίβειας του μοντέλου με χρήση συνόλου ελέγχου

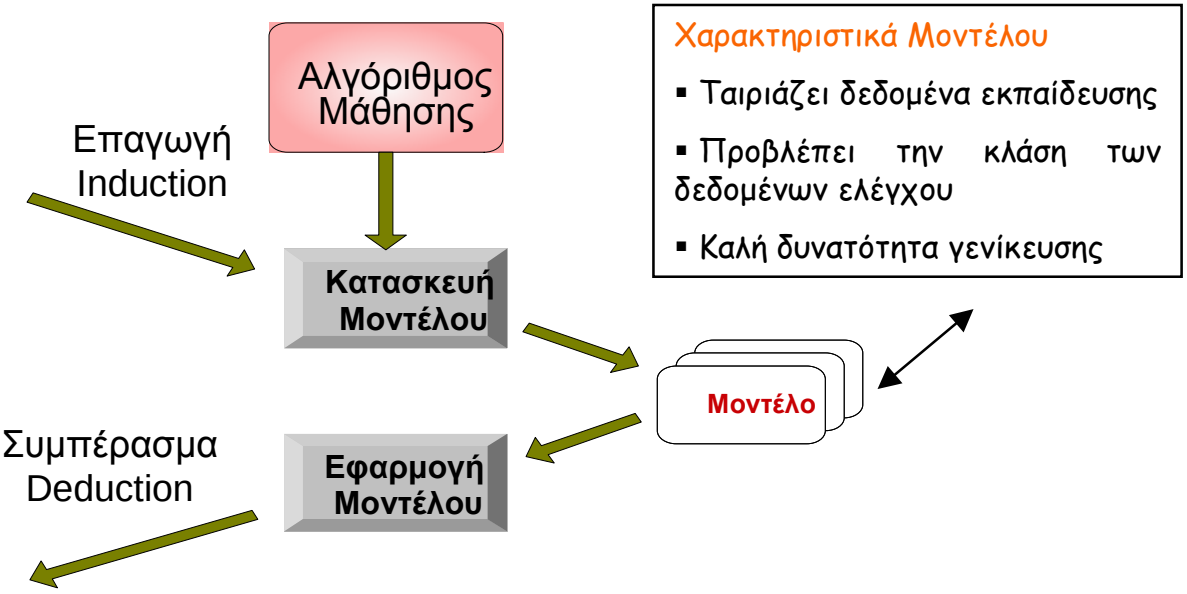
Ρυθμός ακρίβειας: το ποσοστό των εγγραφών του συνόλου ελέγχου που ταξινομούνται σωστά από το μοντέλο

Tid	Attrib1	Attrib2	Attrib3	Class
1	Yes	Large	125K	No
2	No	Medium	100K	No
3	No	Small	70K	No
4	Yes	Medium	120K	No
5	No	Large	95K	Yes
6	No	Medium	60K	No
7	Yes	Large	220K	No
8	No	Small	85K	Yes
9	No	Medium	75K	No
10	No	Small	90K	Yes

Σύνολο Εκπαίδευσης

Tid	Attrib1	Attrib2	Attrib3	Class
11	No	Small	55K	?
12	Yes	Medium	80K	?
13	Yes	Large	110K	?
14	No	Small	95K	?
15	No	Large	67K	?

Σύνολο Ελέγχου

Προεπεξεργασία

1. Καθαρισμός Δεδομένων (data cleaning)
   Προεπεξεργασία δεδομένων και χειρισμός τιμών που λείπουν (πχ τις αγνοούμε ή τις αντικαθιστούμε με ειδικές τιμές)

2. Ανάλυση Σχετικότητας (Relevance analysis) (επιλογή χαρακτηριστικών (γνωρισμάτων) -- feature selection)
   Απομάκρυνση των μη σχετικών ή περιττών γνωρισμάτων

3. Μετασχηματισμοί Δεδομένων (Data transformation)
   Κανονικοποίηση ή/και Γενίκευση
      Πιθανόν αριθμητικά γνωρίσματα $\Rightarrow$ κατηγορικά {low, medium, high}
      Κανονικοποίηση αριθμητικών δεδομένων στο [0,1)

Εκτίμηση Μεθόδων Κατηγοριοποίησης

Πόσο καλός είναι ο κατηγοριοποιητής

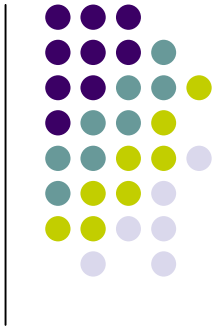
- Προβλεπόμενη ακρίβεια - Predictive accuracy
- Ταχύτητα (speed)
  - Χρόνος κατασκευής του μοντέλου
  - Χρόνος χρήσης/εφαρμογής του μοντέλου
- Robustness
  - Χειρισμός θορύβου και τιμών που λείπουν
- Κλιμάκωση - Scalability
  - Αποδοτικότητα σε βάσεις δεδομένων αποθηκευμένες στο δίσκο
- Ευκρίνεια - Interpretability:
  - Πόσο κατανοητό είναι το μοντέλο και τι νέα πληροφορία προσφέρει
- Ποιότητα - Goodness of rules (quality)
  - Πχ μέγεθος του δέντρου

Ορισμός

Τεχνικές κατηγοριοποίησης βασισμένες σε

- Δέντρα Απόφασης (decision trees)
- *Κανόνες (Rule-based Methods)*
- Αλγόριθμοι Κοντινότερου Γείτονα
- Memory based reasoning
- Νευρωνικά Δίκτυα
- Naïve Bayes και Bayesian Belief Δίκτυα
- Support Vector Machines

Δέντρα Απόφασης

Δέντρο Απόφασης

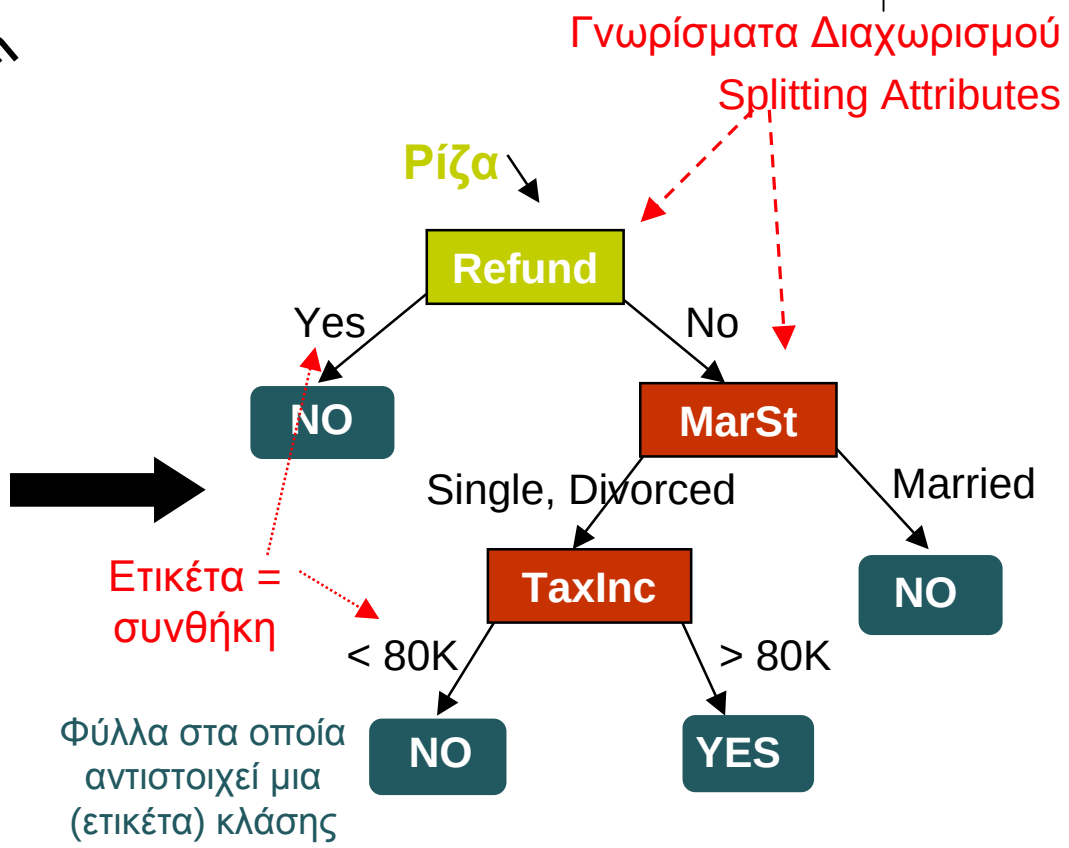
Μοντέλο = Δέντρο Απόφασης

- Εσωτερικοί κόμβοι αντιστοιχούν σε κάποιο γνώρισμα
- Διαχωρισμός (split) ενός κόμβου σε παιδιά
  - η ετικέτα στην ακμή = συνθήκη/έλεγχος
- Φύλλα αντιστοιχούν σε κλάσεις

Δέντρο Απόφασης: Παράδειγμα

Δεδομένα Εκπαίδευσης

Tid	Refund (κατηγορικό)	Marital Status (κατηγορικό)	Taxable Income (συνεχές)	Cheat (κλάση)
1	Yes	Single	125K	No
2	No	Married	100K	No
3	No	Single	70K	No
4	Yes	Married	120K	No
5	No	Divorced	95K	Yes
6	No	Married	60K	No
7	Yes	Divorced	220K	No
8	No	Single	85K	Yes
9	No	Married	75K	No
10	No	Single	90K	Yes

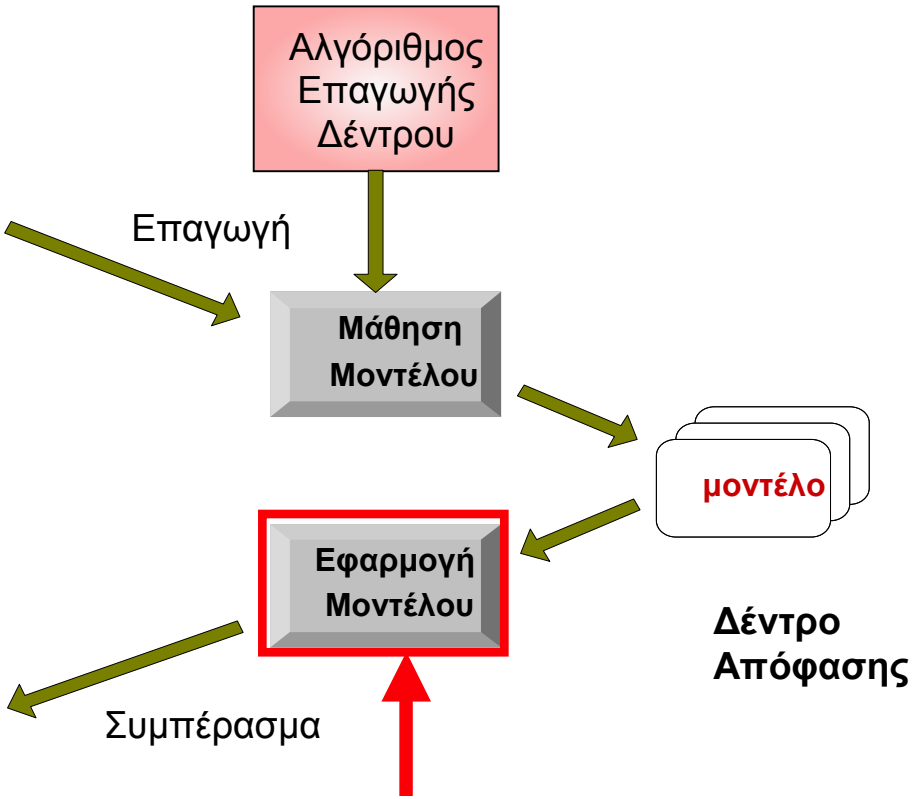
Δέντρο Απόφασης: Βήματα

Tid	Attrib1	Attrib2	Attrib3	Class
1	Yes	Large	125K	No
2	No	Medium	100K	No
3	No	Small	70K	No
4	Yes	Medium	120K	No
5	No	Large	95K	Yes
6	No	Medium	60K	No
7	Yes	Large	220K	No
8	No	Small	85K	Yes
9	No	Medium	75K	No
10	No	Small	90K	Yes

Σύνολο Εκπαίδευσης

Tid	Attrib1	Attrib2	Attrib3	Class
11	No	Small	55K	?
12	Yes	Medium	80K	?
13	Yes	Large	110K	?
14	No	Small	95K	?
15	No	Large	67K	?

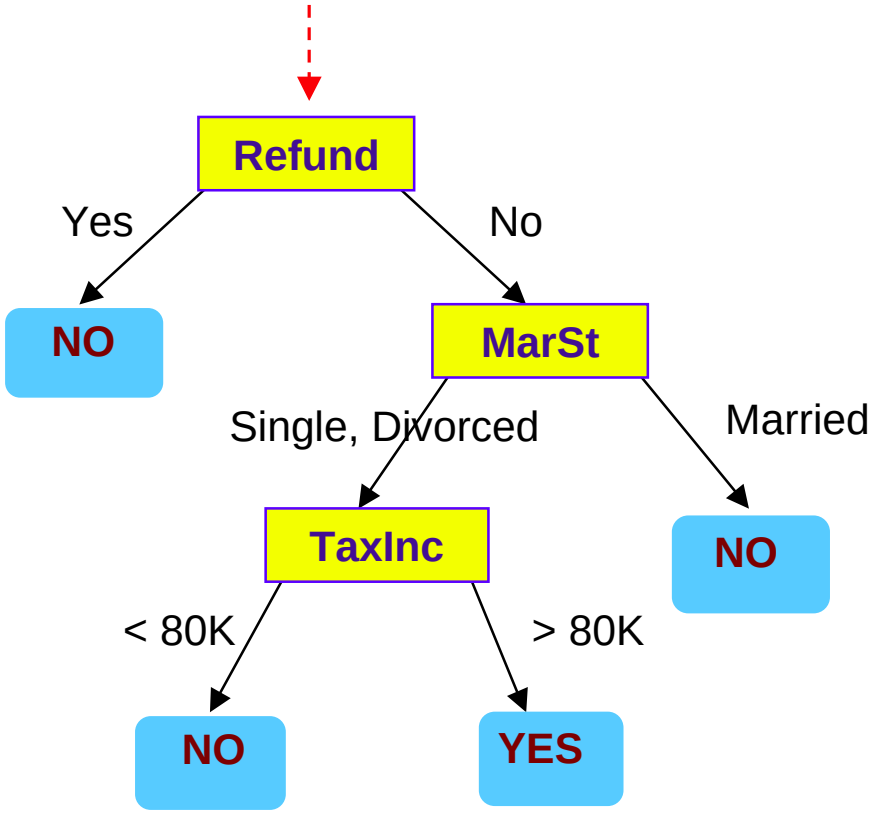
Σύνολο Ελέγχου

Αφού κατασκευαστεί το δέντρο, η εφαρμογή (χρήση) του στην κατηγοριοποίηση νέων εγγραφών είναι απλή -> διαπέραση από τη ρίζα στα φύλλα του

Δέντρο Απόφασης: Εφαρμογή Μοντέλου

Ξεκίνα από τη ρίζα του δέντρου.

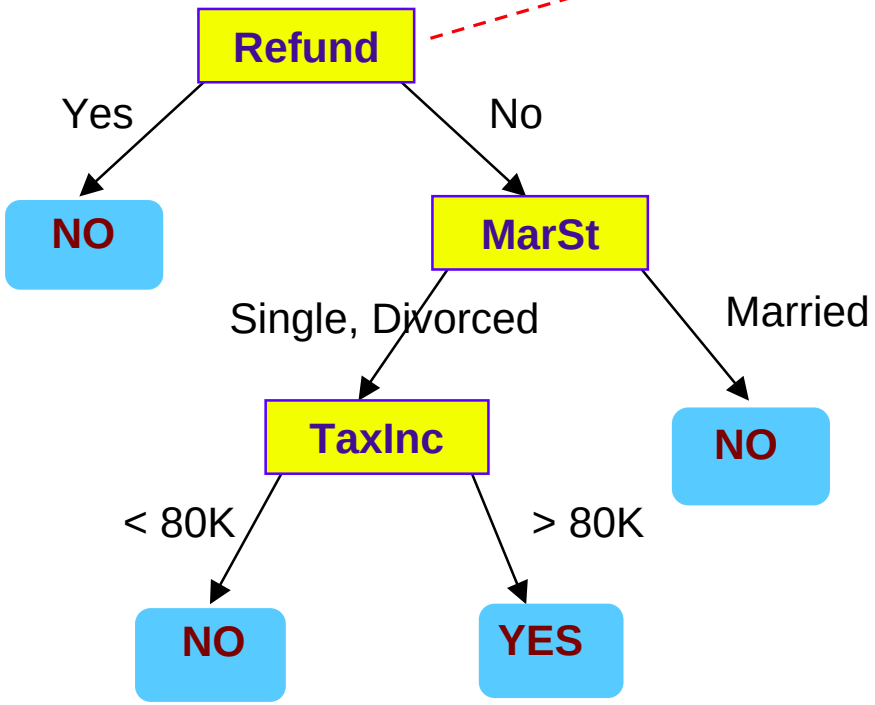
Δεδομένα Ελέγχου

Refund	Marital Status	Taxable Income	Cheat
No	Married	80K	?

Δέντρο Απόφασης: Εφαρμογή Μοντέλου

Δεδομένα Ελέγχου

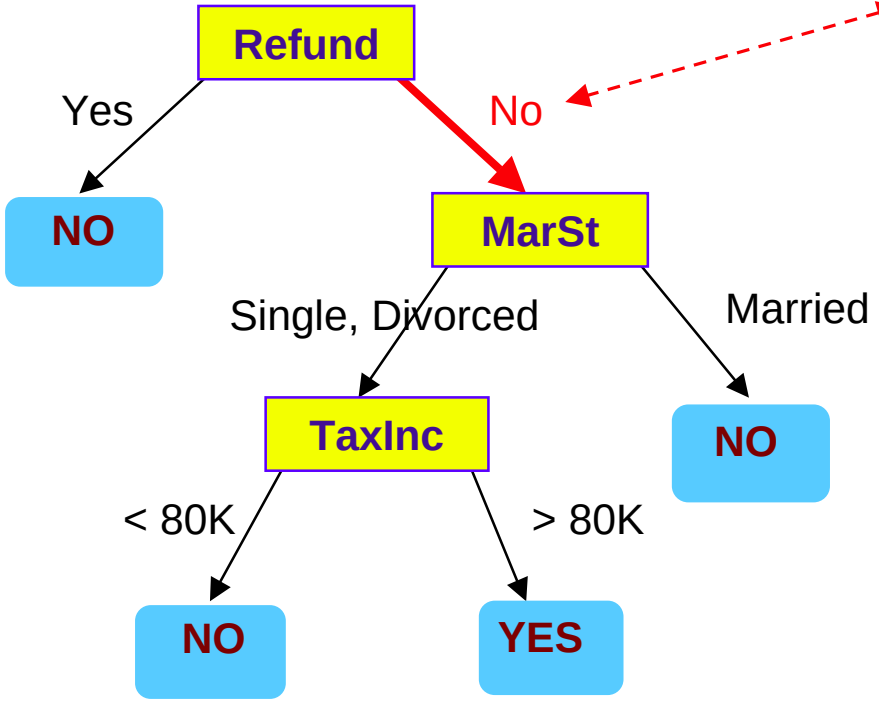
Refund	Marital Status	Taxable Income	Cheat
No	Married	80K	?

Δέντρο Απόφασης: Εφαρμογή Μοντέλου

Δεδομένα Ελέγχου

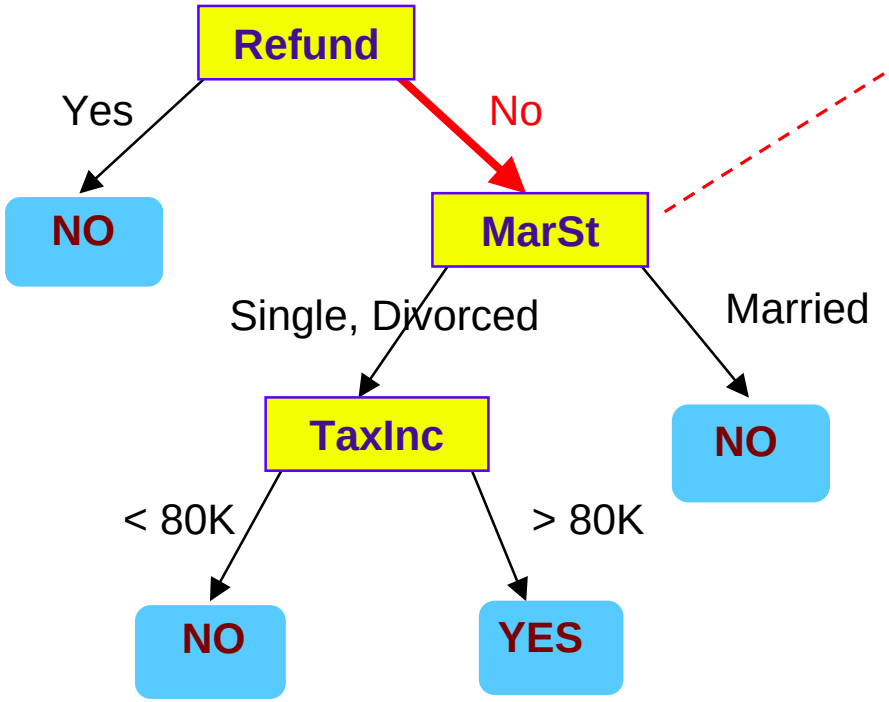
Refund	Marital Status	Taxable Income	Cheat
No	Married	80K	?

Δέντρο Απόφασης: Εφαρμογή Μοντέλου

Δεδομένα Ελέγχου

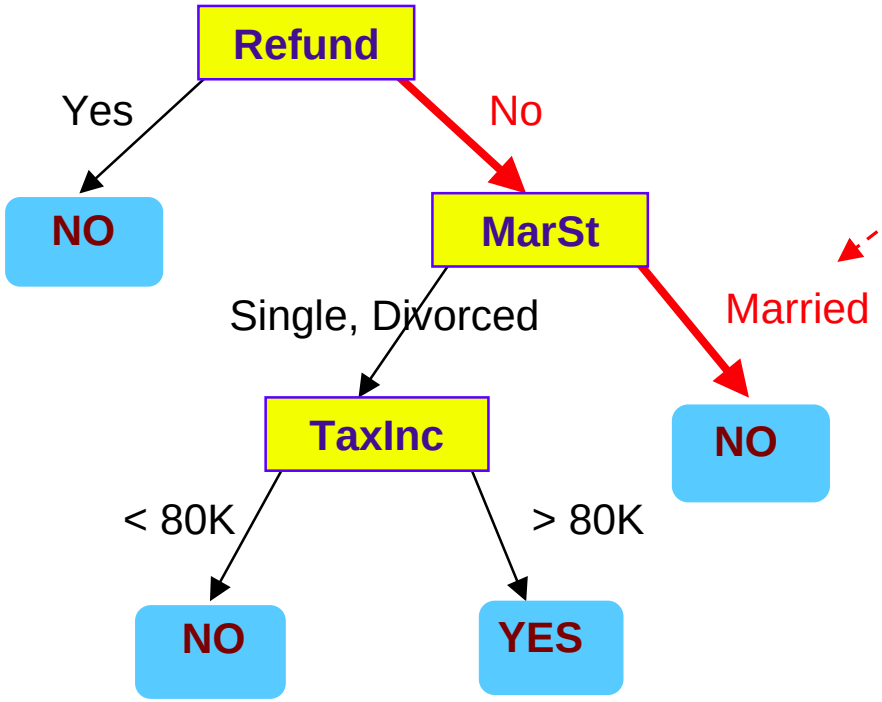
Refund	Marital Status	Taxable Income	Cheat
No	Married	80K	?

Δέντρο Απόφασης: Εφαρμογή Μοντέλου

Δεδομένα Ελέγχου

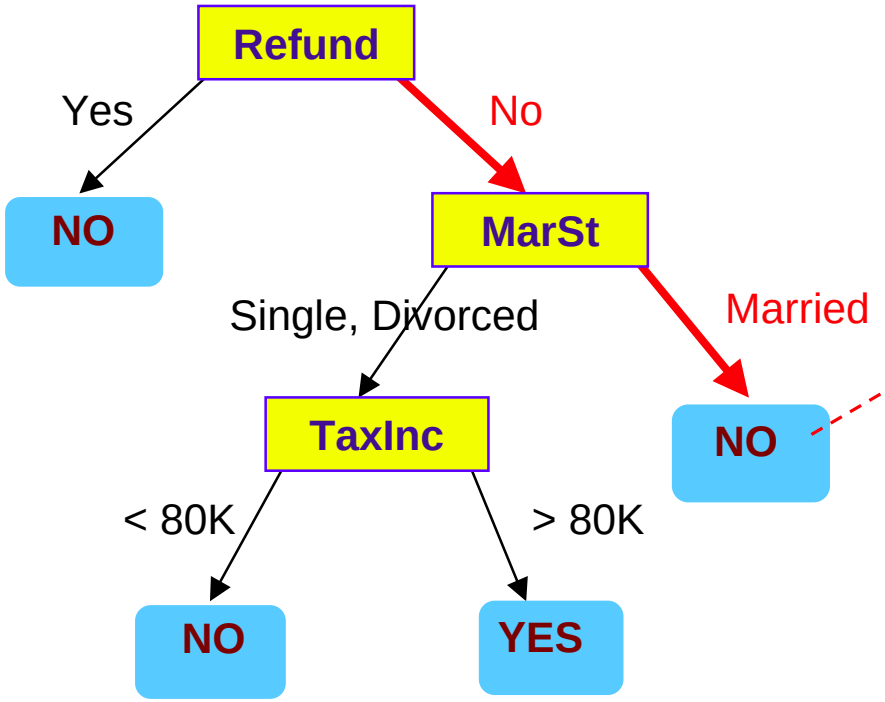
Refund	Marital Status	Taxable Income	Cheat
No	Married	80K	?

Δέντρο Απόφασης: Εφαρμογή Μοντέλου

Δεδομένα Ελέγχου

Refund	Marital Status	Taxable Income	Cheat
No	Married	80K	?

Ανάθεση στο Cheat “No”

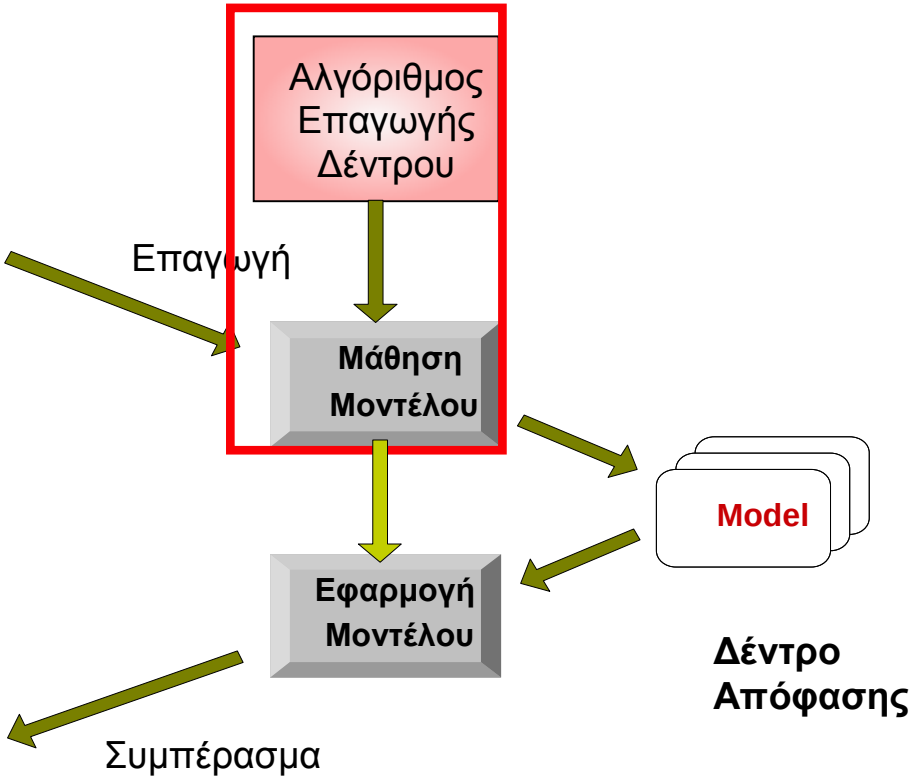
Δέντρο Απόφασης: Βήματα

Tid	Attrib1	Attrib2	Attrib3	Class
1	Yes	Large	125K	No
2	No	Medium	100K	No
3	No	Small	70K	No
4	Yes	Medium	120K	No
5	No	Large	95K	Yes
6	No	Medium	60K	No
7	Yes	Large	220K	No
8	No	Small	85K	Yes
9	No	Medium	75K	No
10	No	Small	90K	Yes

Σύνολο Εκπαίδευσης

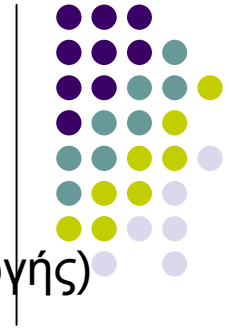
Tid	Attrib1	Attrib2	Attrib3	Class
11	No	Small	55K	?
12	Yes	Medium	80K	?
13	Yes	Large	110K	?
14	No	Small	95K	?
15	No	Large	67K	?

Σύνολο Ελέγχου

Στη συνέχεια, θα δούμε αλγόριθμους για την κατασκευή του δέντρου

Δέντρο Απόφασης

Θα δούμε στη συνέχεια αλγορίθμους για την κατασκευή του (βήμα επαγωγής)

Κατασκευή του δέντρου (με λίγα λόγια):

1. Ξεκίνα με *έναν* κόμβο που περιέχει *όλες* τις εγγραφές
2. ***Διάσπαση*** του κόμβου (μοίρασμα των εγγραφών) με βάση μια συνθήκη-διαχωρισμού σε κάποιο από τα γνωρίσματα
3. Αναδρομική κλήση του βήματος 2 σε κάθε κόμβο
4. Αφού κατασκευαστεί το δέντρο, κάποιες βελτιστοποιήσεις (tree pruning)

(top-down, recursive, divide-and-conquer προσέγγιση)

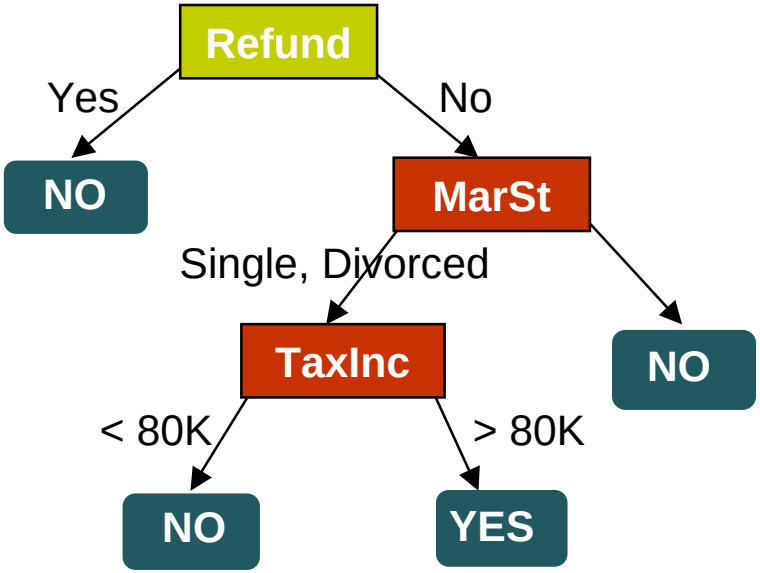
Το βασικό θέμα είναι

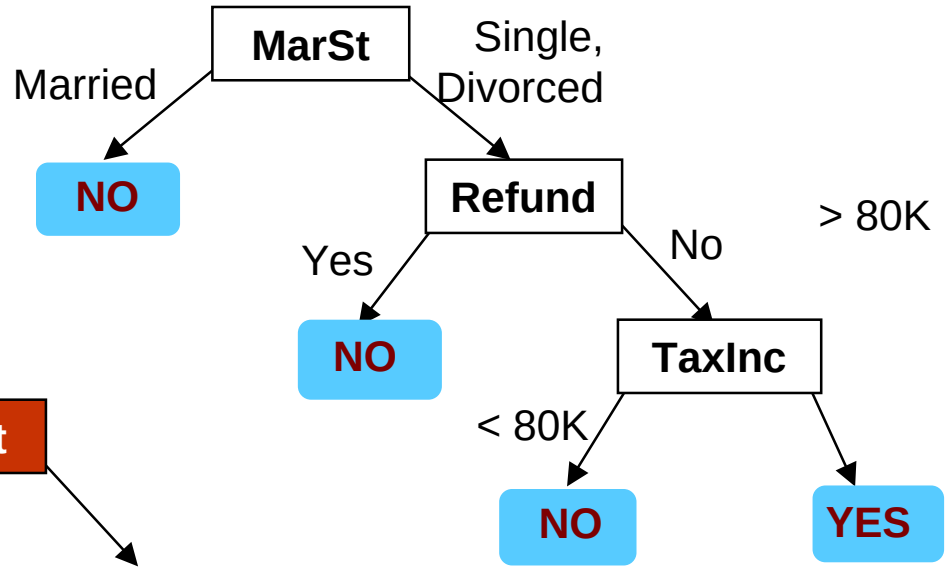
Ποιο γνώρισμα-συνθήκη διαχωρισμού να χρησιμοποιήσουμε για τη διάσπαση των εγγραφών κάθε κόμβου

Δέντρο Απόφασης: Παράδειγμα

Tid	Refund	Marital Status	Taxable Income	Cheat
1	Yes	Single	125K	No
2	No	Married	100K	No
3	No	Single	70K	No
4	Yes	Married	120K	No
5	No	Divorced	95K	Yes
6	No	Married	60K	No
7	Yes	Divorced	220K	No
8	No	Single	85K	Yes
9	No	Married	75K	No
10	No	Single	90K	Yes

Για το ίδιο σύνολο εκπαίδευσης υπάρχουν διαφορετικά δέντρα

Δέντρο Απόφασης: Κατασκευή

Ο αριθμός των πιθανών Δέντρων Απόφασης είναι εκθετικός.

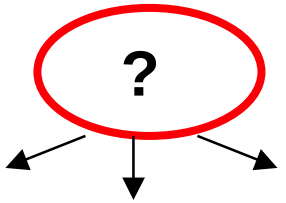
Πολλοί αλγόριθμοι για την **επαγωγή (induction)** του δέντρου οι οποίοι ακολουθούν μια greedy στρατηγική: για να κτίσουν το δέντρο απόφασης παίρνοντας μια σειρά από *τοπικά βέλτιστες* αποφάσεις

- Hunt's Algorithm (από τους πρώτους)
- CART
- ID3, C4.5
- SLIQ, SPRINT

Δέντρο Απόφασης: Αλγόριθμος του Hunt

Κτίζει το δέντρο αναδρομικά, αρχικά όλες οι εγγραφές σε έναν κόμβο (ρίζα)

D_t: το σύνολο των εγγραφών εκπαίδευσης που έχουν φτάσει στον κόμβο t

D_t

Γενική Διαδικασία (αναδρομικά σε κάθε κόμβο)

- Αν το D_t *περιέχει εγγραφές που ανήκουν στην ίδια κλάση* y_t,
  τότε ο κόμβος t είναι κόμβος φύλλο με ετικέτα y_t

- Αν D_t είναι το *κενό σύνολο* (αυτό σημαίνει ότι δεν υπάρχει εγγραφή στο σύνολο εκπαίδευσης με αυτό το συνδυασμό τιμών),
  τότε D_t γίνεται φύλλο με κλάση αυτή *της πλειοψηφίας* των εγγραφών εκπαίδευσης ή ανάθεση κάποιας default κλάσης

- Αν το D_t *περιέχει εγγραφές που ανήκουν σε περισσότερες από μία κλάσεις*,
  τότε χρησιμοποίησε έναν έλεγχο-γνωρίσματος για το διαχωρισμό των δεδομένων σε μικρότερα υποσύνολα

Σημείωση: ο διαχωρισμός δεν είναι δυνατός αν όλες οι εγγραφές έχουν τις ίδιες τιμές σε όλα τα γνωρίσματα (δηλαδή, ο ίδιος συνδυασμός αντιστοιχεί σε περισσότερες από μία κλάσεις) τότε φύλλο με κλάση αυτής της πλειοψηφίας των εγγραφών εκπαίδευσης

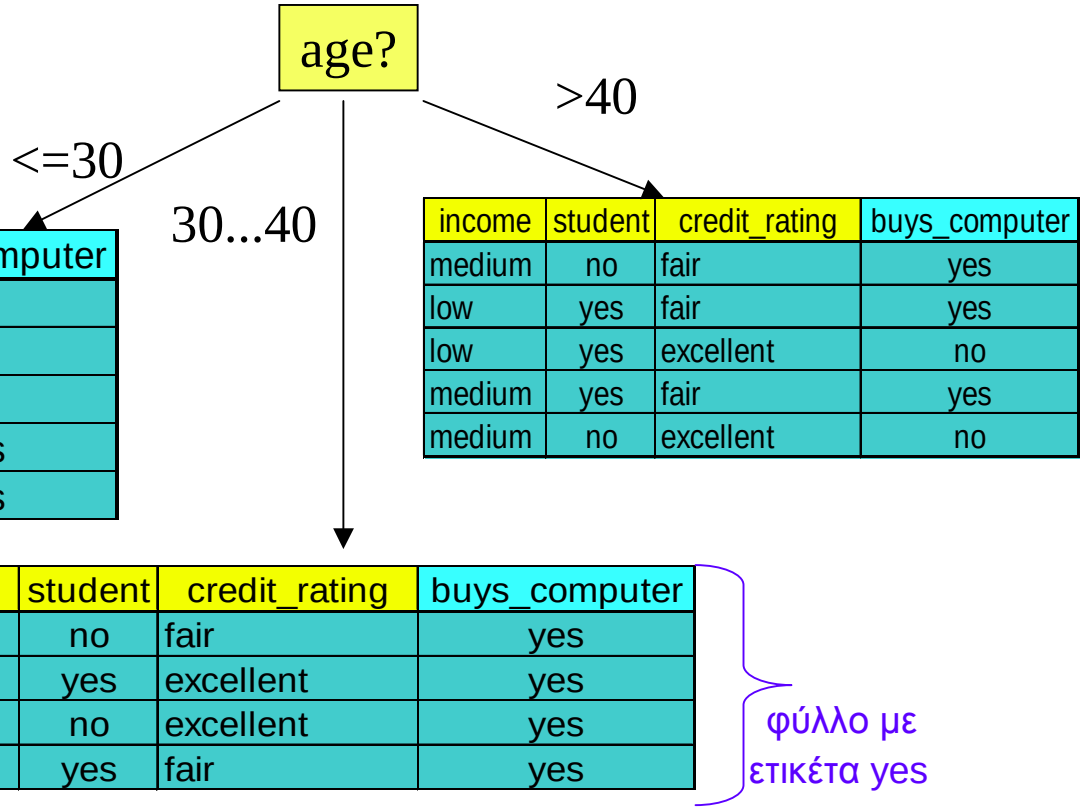
Δέντρο Απόφασης

κλάση

age	income	student	credit_rating	buys_computer
<=30	high	no	fair	no
<=30	high	no	excellent	no
31…40	high	no	fair	yes
>40	medium	no	fair	yes
>40	low	yes	fair	yes
>40	low	yes	excellent	no
31…40	low	yes	excellent	yes
<=30	medium	no	fair	no
<=30	low	yes	fair	yes
>40	medium	yes	fair	yes
<=30	medium	yes	excellent	yes
31…40	medium	no	excellent	yes
31…40	high	yes	fair	yes
>40	medium	no	excellent	no

Παράδειγμα

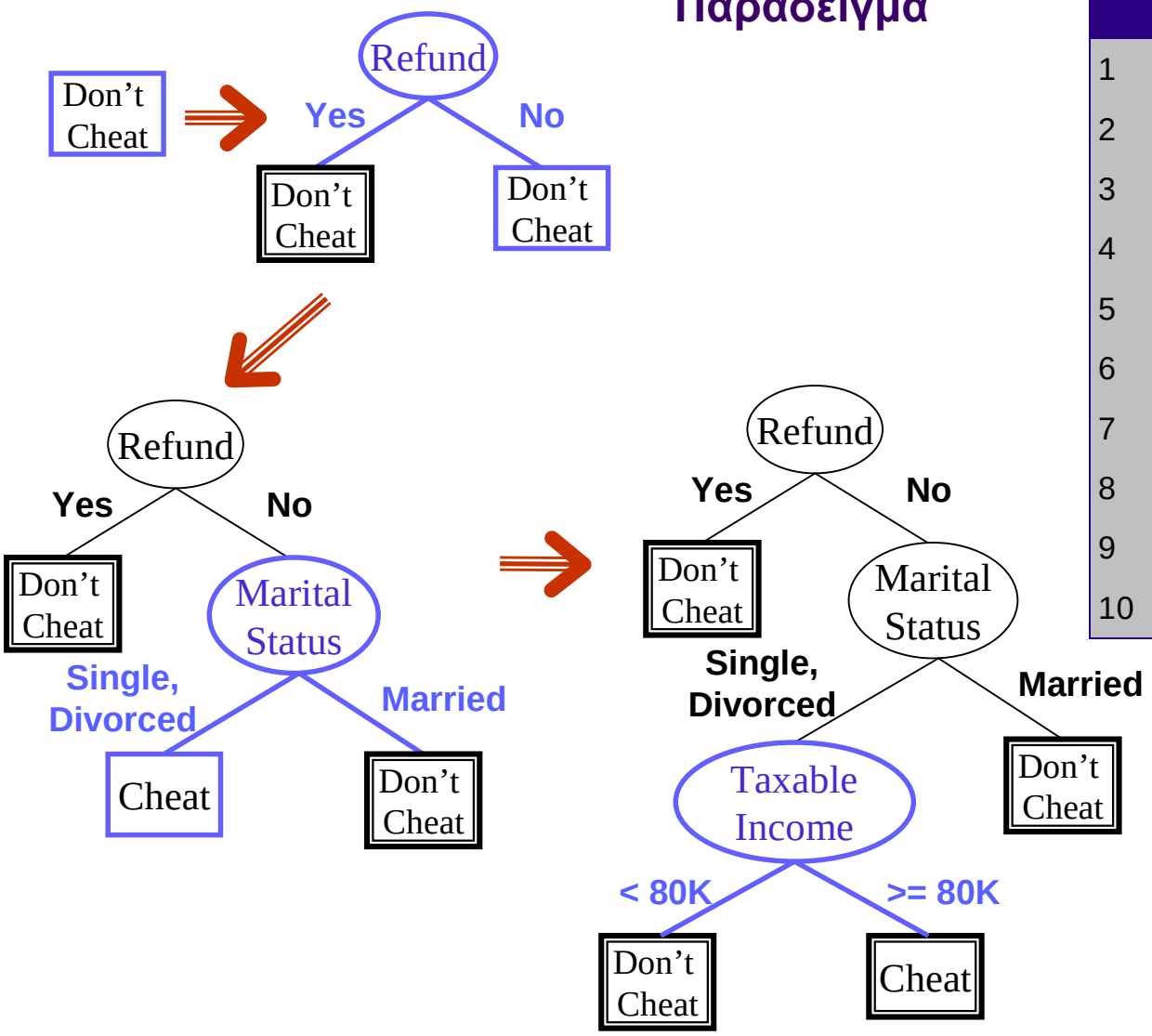
- Ποιο γνώρισμα (πχ age)
- Ποια συνθήκη

Δέντρο Απόφασης: Αλγόριθμος του Hunt

Παράδειγμα

Tid	Refund	Marital Status	Taxable Income	Cheat
1	Yes	Single	125K	No
2	No	Married	100K	No
3	No	Single	70K	No
4	Yes	Married	120K	No
5	No	Divorced	95K	Yes
6	No	Married	60K	No
7	Yes	Divorced	220K	No
8	No	Single	85K	Yes
9	No	Married	75K	No
10	No	Single	90K	Yes

Δέντρο Απόφασης: Κατασκευή Δέντρου

Πως θα γίνει ο διαχωρισμός του κόμβου;

Greedy στρατηγική

Διαχωρισμός εγγραφών με βάση έναν έλεγχο στις τιμές του γνωρίσματος που βελτιστοποιεί ένα συγκεκριμένο κριτήριο

- Θέματα
  - Καθορισμός του τρόπου διαχωρισμού των εγγραφών
    - Ποιο γνώρισμα
    - Ποια συνθήκη
    - Ποιος είναι ο βέλτιστος διαχωρισμός
  - Πότε θα σταματήσει ο διαχωρισμός (συνθήκη τερματισμού)

Δέντρο Απόφασης: Κατασκευή Δέντρου

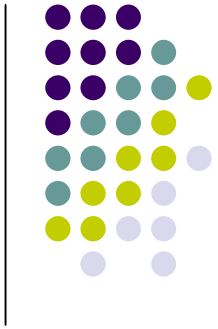

Ας δούμε πρώτα πιθανές συνθήκες ελέγχου για τα γνωρίσματα

- Εξαρτάται από τον τύπο των γνωρισμάτων
  - Διακριτές - Nominal
  - Διατεταγμένες (τακτικές) - Ordinal
  - Συνεχείς - Continuous

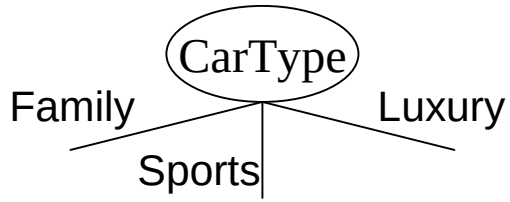
- Είδη διαχωρισμού:
  - Δυαδικός διαχωρισμός - 2-way split
  - Πολλαπλός διαχωρισμός - Multi-way split

Δέντρο Απόφασης: Κατασκευή Δέντρου

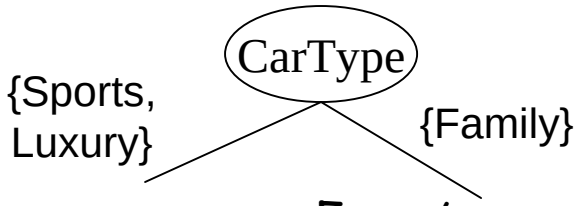

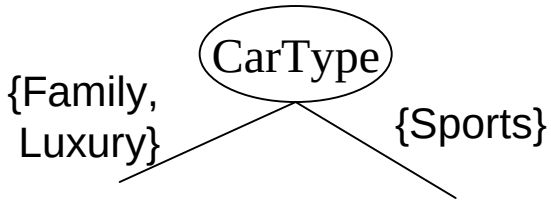
Διαχωρισμός βασισμένος σε διακριτές τιμές

- Πολλαπλός διαχωρισμός: Χρησιμοποίησε τόσες διασπάσεις όσες οι διαφορετικές τιμές

- Δυαδικός Διαχωρισμός: Χωρίζει τις τιμές σε δύο υποσύνολα. Πρέπει να βρει το *βέλτιστο* διαχωρισμό (partitioning).

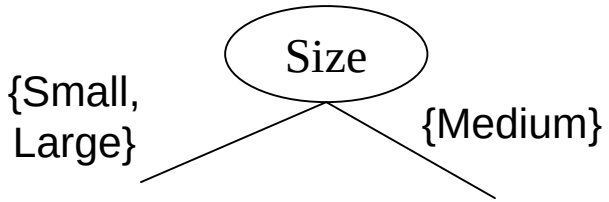

Γενικά, αν κ τιμές, $2^{κ-1} - 1$ τρόποι

Όταν υπάρχει διάταξη, πρέπει οι διασπάσεις να μη την παραβιάζουν

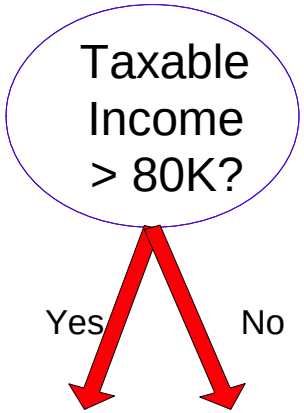
Αυτός ο διαχωρισμός;

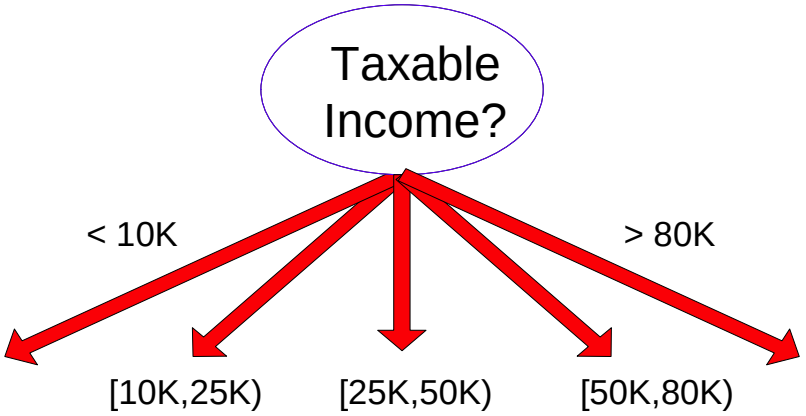
Δέντρο Απόφασης: Κατασκευή Δέντρου

Διαχωρισμός βασισμένος σε συνεχείς τιμές

Δυαδικός διαχωρισμός

Πολλαπλός διαχωρισμός

Δέντρο Απόφασης: Κατασκευή Δέντρου

Διαχωρισμός βασισμένος σε συνεχείς τιμές

Τρόποι χειρισμού

- Discretization (διακριτοποίηση) ώστε να προκύψει ένα διατεταγμένο κατηγορικό γνώρισμα
  - Ταξινόμηση των τιμών και χωρισμός τους σε περιοχές καθορίζοντας *n* – 1 σημεία διαχωρισμού, απεικόνιση όλων των τιμών μιας περιοχής στην ίδια κατηγορική τιμή
    - **Στατικό** – μια φορά στην αρχή
    - **Δυναμικό** – εύρεση των περιοχών πχ έτσι ώστε οι περιοχές να έχουν το ίδιο διάστημα ή τις ίδιες συχνότητες εμφάνισης ή με χρήση συσταδοποίησης
- Δυαδική Απόφαση: (A < v) or (A ≥ v)
  - εξετάζει όλους τους δυνατούς διαχωρισμούς (τιμές του v) και επιλέγει τον καλύτερο – υπολογιστικά βαρύ

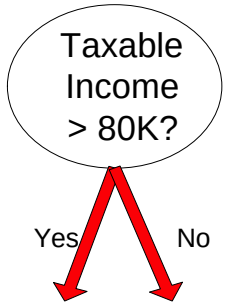
Δέντρο Απόφασης: Κατασκευή Δέντρου

Συνεχή Γνωρίσματα (δυαδικός διαχωρισμός αναλυτικά)

Πχ, χρήση **δυαδικών αποφάσεων** πάνω σε μία τιμή

- Πολλές επιλογές για την τιμή διαχωρισμού
  - Αριθμός πιθανών διαχωρισμών = Αριθμός διαφορετικών τιμών – *έστω N*
- Κάθε τιμή διαχωρισμού v συσχετίζεται με έναν πίνακα μετρητών
  - Μετρητές των κλάσεων για κάθε μια από τις δύο διασπάσεις, A < v and A ≥ v
- Απλή μέθοδος για την επιλογή της καλύτερης τιμής v (βέλτιστη τιμή διαχωρισμού – best split point)
  - Διάταξε τις τιμές του A σε αύξουσα διάταξη
  - Συνήθως επιλέγεται το μεσαίο σημείο ανάμεσα σε γειτονικές τιμές ως υποψήφιο
  - $(a_i+a_{i+1})/2$ μέσο των τιμών a_i και a_{i+1}
  - Επέλεξε το «βέλτιστο» ανάμεσα στα υποψήφια

Tid	Refund	Marital Status	Taxable Income	Cheat
1	Yes	Single	125K	**No**
2	No	Married	100K	**No**
3	No	Single	70K	**No**
4	Yes	Married	120K	**No**
5	No	Divorced	95K	**Yes**
6	No	Married	60K	**No**
7	Yes	Divorced	220K	**No**
8	No	Single	85K	**Yes**
9	No	Married	75K	**No**
10	No	Single	90K	**Yes**

Δέντρο Απόφασης: Κατασκευή Δέντρου

Greedy στρατηγική.

- Διάσπαση εγγραφών με βάση έναν έλεγχο γνωρίσματος που βελτιστοποιεί ένα συγκεκριμένο κριτήριο

Θέματα

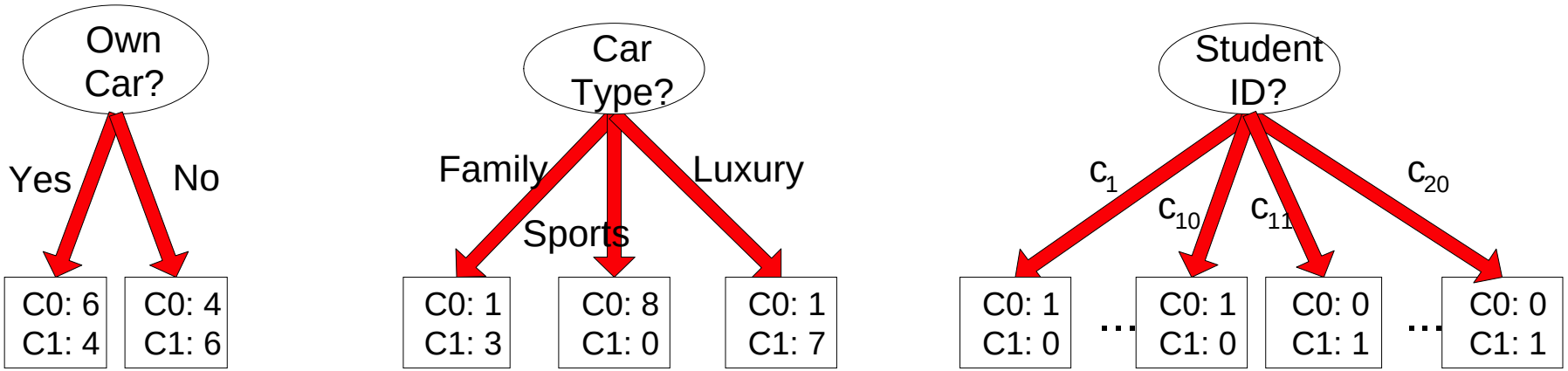
- Καθορισμός του τρόπου διαχωρισμού των εγγραφών
  - Καθορισμός του ελέγχου γνωρίσματος
  - Καθορισμός του βέλτιστου διαχωρισμού

- Πότε θα σταματήσει ο διαχωρισμός (συνθήκη τερματισμού)

Δέντρο Απόφασης: Κατασκευή Δέντρου

Βέλτιστος Διαχωρισμός

Έστω ότι πριν το διαχωρισμό: 10 εγγραφές της κλάσης 0,
10 εγγραφές της κλάσης 1

Ποια από τις 3 διασπάσεις να προτιμήσουμε; (Δηλαδή, ποια συνθήκη ελέγχου είναι καλύτερη;)

=> ορισμός κριτηρίου βέλτιστου διαχωρισμού

Δέντρο Απόφασης: Κατασκευή Δέντρου

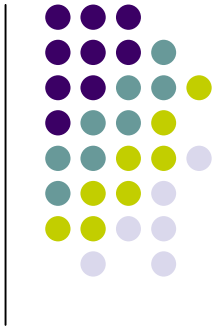

Σε κάθε επίπεδο, πολλές διαφορετικές δυνατότητες για την διάσπαση. Ποια θα επιλέξουμε;

Ορίζουμε ένα κριτήριο για την «ποιότητα» ενός κόμβου

Διαισθητικά, προτιμώνται οι κόμβοι με ομοιογενείς κατανομές κλάσεων (homogeneous class distribution) – ιδανικά, όλες οι εγγραφές στην ίδια κλάση

Δέντρο Απόφασης: Κατασκευή Δέντρου

Βέλτιστος Διαχωρισμός

Χρειαζόμαστε μία μέτρηση της μη καθαρότητας ενός κόμβου (node impurity)

C0: 5 C1: 5

Μη-ομοιογενής,

Μεγάλος βαθμός μη καθαρότητας

«Καλός» κόμβος!!

C0: 9 C1: 1

Ομοιογενής,

Μικρός βαθμός μη καθαρότητας

v1

C1	**0**
C2	**6**
Μη καθαρότητα ~ 0	

v2

C1	**1**
C2	**5**
ενδιάμεση	

v3

C1	**2**
C2	**4**
ενδιάμεση αλλά μεγαλύτερη	

v4

C1	**3**
C2	**3**
Μεγάλη μη καθαρότητα	

I(v1) < I(v2) < I(v3) < I(v4)

Θα δούμε 3 διαφορετικούς ορισμούς για την ποιότητα I(v) ενός κόμβου v στη συνέχεια

Δέντρο Απόφασης: Κατασκευή Δέντρου

Σε κάθε επίπεδο, πολλές διαφορετικές δυνατότητες για την διάσπαση. Ποια θα επιλέξουμε;

Έστω μια διάσπαση ενός κόμβου (parent) με N εγγραφές σε k παιδιά u_i

Έστω $N(u_i)$ ο αριθμός εγγραφών κάθε παιδιού ($\sum N(u_i) = N$)

Κοιτάμε το κέρδος, δηλαδή τη διαφορά μεταξύ της ποιότητας του γονέα (πριν τη διάσπαση) και το «μέσο όρο» της ποιότητας ων παιδιών του (μετά τη διάσπαση)

$$\Delta = I(parent) - \sum_{i=1}^{k} \frac{N(u_i)}{N} I(u_i)$$

Βάρος (εξαρτάται από τον αριθμό εγγραφών)

Διαλέγουμε τη διάσπαση με το μεγαλύτερο κέρδος (μεγαλύτερο Δ)

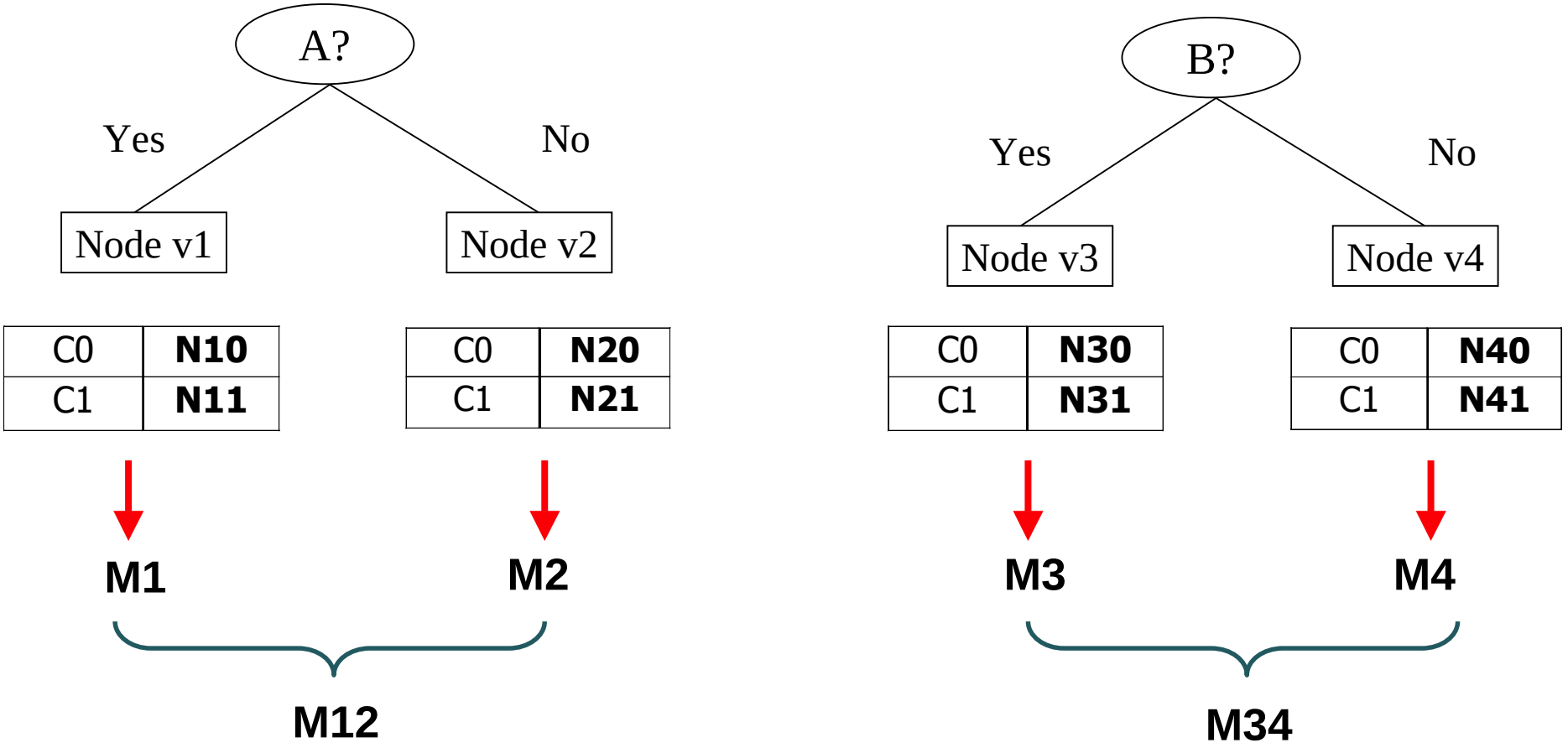
Δέντρο Απόφασης: Κατασκευή

Παράδειγμα

Πριν τη διάσπαση:

C0	**N00**
C1	**N01**

→ **M0**

Gain (κέρδος) = M0 – M12 vs M0 – M34

Δέντρο Απόφασης: Αλγόριθμος του Hunt

Ψευδό-κώδικας

Algorithm GenDecTree(Sample S, Attlist A)

1. create a node N
2. If all samples are of the same class C then label N with C; terminate;
3. If A is empty then label N with the most common class C in S (majority voting); terminate;
4. Select a $\in$ A, with the highest gain; Label N with a;
5. For each value v of a:
   a. Grow a branch from N with condition a=v;
   b. Let S_v be the subset of samples in S with a=v;
   c. If S_v is empty then attach a leaf labeled with the most common class in S;
   d. Else attach the node generated by GenDecTree(S_v, A-a)

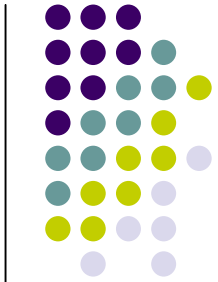
Δέντρο Απόφασης: Κατασκευή Δέντρου

Μέτρα μη Καθαρότητας

1. Δείκτης Gini (Gini Index)
2. Εντροπία (Entropy)
3. Λάθος ταξινομήσεις (Misclassification error)

Δέντρο Απόφασης: GINI

Δείκτης Gini για τον κόμβο t :

$$GINI(t) = 1 - \sum_{j=1}^{c} [p(j \mid t)]^2$$

p(j | t) σχετική συχνότητα της κλάσης j στον κόμβο t (ποσοστό εγγραφών της κλάσης j στον κόμβο t)

c αριθμός κλάσεων

Παραδείγματα:

v1

C1	**0**
C2	**6**
Gini=0.000	

v2

C1	**1**
C2	**5**
Gini=0.278	

v3

C1	**2**
C2	**4**
Gini=0.444	

v4

C1	**3**
C2	**3**
Gini=0.500	

- **Ελάχιστη τιμή** (0.0) όταν όλες οι εγγραφές ανήκουν σε μία κλάση
- **Μέγιστη τιμή** (1 - 1/c) όταν όλες οι εγγραφές είναι ομοιόμορφα κατανεμημένες στις κλάσεις

εξαρτάται από τον αριθμό των κλάσεων

Δέντρο Απόφασης: GINI

Χρήση του στην κατασκευή του δέντρου απόφασης

- Χρησιμοποιείται στα CART, SLIQ, SPRINT.

Όταν ένας κόμβος p διασπάται σε k κόμβους (παιδιά), (που σημαίνει ότι το σύνολο των εγγραφών του κόμβου χωρίζεται σε k υποσύνολα), η ποιότητα του διαχωρισμού υπολογίζεται ως:

$$GINI_{split} = \sum_{i=1}^{k} \frac{n_i}{n} GINI(i)$$

όπου, n_i = αριθμός εγγραφών του παιδιού i,

n = αριθμός εγγραφών του κόμβου p.

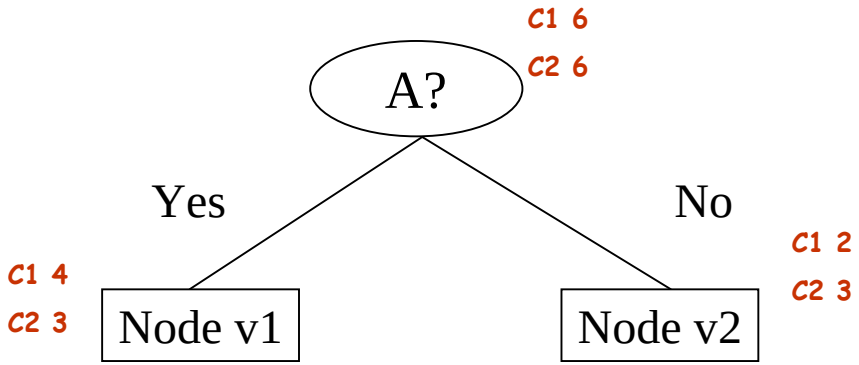
Δέντρο Απόφασης: GINI

Παράδειγμα Εφαρμογής

Περίπτωση 1: Δυαδικά Γνωρίσματα

Αρχικός κόμβος

	Parent
C1	6
C2	6
Gini = 0.500	

	v1	v2
C1	4	2
C2	3	3
Gini=0.486		

Gini(v1)
= 1 – (4/7)² – (3/7)² = 0.49

Gini(v2)
= 1 – (2/5)² – (3/5)² = 0.48

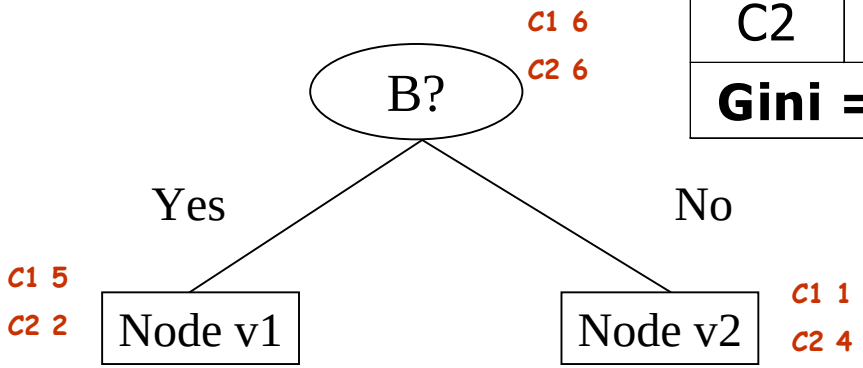
Gini(Children)
= 7/12 * 0.49 +
5/12 * 0.48
= 0.486

Κέρδος Δ = 0.500 – 0.486

Δέντρο Απόφασης: GINI

Παράδειγμα (συνέχεια)

	Parent
C1	6
C2	6
Gini = 0.500	

Υπενθύμιση: με βάση το *A*

	v1	v2
C1	4	2
C2	3	3
Gini=0.486		

	v1	v2
C1	5	1
C2	2	4
Gini=0.371		

Gini(v1)
= 1 – (5/7)^2 – (2/7)^2
= 0.408

Gini(v2)
= 1 – (1/5)^2 – (4/5)^2
= 0.32

Gini(Children)
= 7/12 * 0.408 +
5/12 * 0.32
= 0.371

Κέρδος Δ = 0.500 – 0.371

Άρα διαλέγουμε το B

Δέντρο Απόφασης: GINI

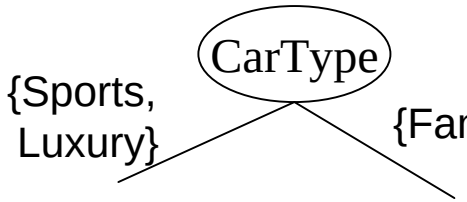

Περίπτωση 2: Κατηγορικά Γνωρίσματα

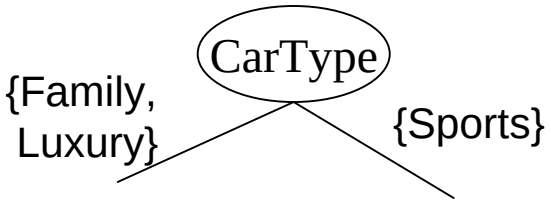
Για κάθε διαφορετική τιμή, μέτρησε τις τιμές στα δεδομένα που ανήκουν σε κάθε κλάση

Χρησιμοποίησε τον πίνακα με τους μετρητές για να πάρεις την απόφαση

Δυαδική διάσπαση
(βρες τον καλύτερο διαχωρισμό των τιμών)

	CarType	
	{Sports, Luxury}	{Family}
C1	9	1
C2	7	3
Gini	0.468	

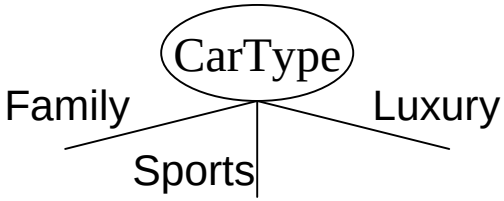

	CarType	
	{Sports}	{Family, Luxury}
C1	8	2
C2	0	10
Gini	0.167	

Δέντρο Απόφασης: GINI

Περίπτωση 2: Κατηγορικά Γνωρίσματα

Πολλαπλή Διάσπαση

	CarType		
	Family	**Sports**	**Luxury**
C1	1	8	1
C2	3	0	7
Gini	**0.163**		

Δέντρο Απόφασης: GINI

Παράδειγμα

Κλάση

age	income	student	credit_rating	buys_computer
<=30	high	no	fair	no
<=30	high	no	excellent	no
31…40	high	no	fair	yes
>40	medium	no	fair	yes
>40	low	yes	fair	yes
>40	low	yes	excellent	no
31…40	low	yes	excellent	yes
<=30	medium	no	fair	no
<=30	low	yes	fair	yes
>40	medium	yes	fair	yes
<=30	medium	yes	excellent	yes
31…40	medium	no	excellent	yes
31…40	high	yes	fair	yes
>40	medium	no	excellent	no

Αρχικό Gini για αυτόν τον κόμβο:

$$gini(D) = 1 - \left(\frac{9}{14}\right)^2 - \left(\frac{5}{14}\right)^2 = 0.459$$

Έστω ότι το διασπάμε με βάση το income
Πρέπει να θεωρήσουμε όλες τις δυνατές διασπάσεις

Έστω μόνο δυαδικές

D1: {low, medium} και D2 {high}

D3: {low} και D4 {medium, high} …

Αν πολλαπλές διασπάσεις, πρέπει να θεωρήσουμε και άλλες διασπάσεις

Με τον ίδιο τρόπο εξετάζουμε και πιθανές διασπάσεις με βάση τα άλλα τρία γνωρίσματα (δηλαδή, age, student, credit_rating) και διαλέγουμε την καλύτερη

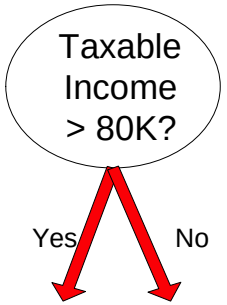
Δέντρο Απόφασης: GINI

Συνεχή Γνωρίσματα

Χρήση **δυαδικού διαχωρισμού** πάνω σε μία τιμή

- Πολλές επιλογές για την τιμή διαχωρισμού
  - Αριθμός πιθανών διαχωρισμών = Αριθμός διαφορετικών τιμών – έστω N
- Κάθε τιμή διαχωρισμού v συσχετίζεται με έναν πίνακα μετρητών
  - Μετρητές των κλάσεων για κάθε μια από τις δύο διασπάσεις, $A < v$ and $A \geq v$
- Απλή μέθοδος για την επιλογή της καλύτερης τιμής v
  - Για κάθε διαφορετική τιμή v, scan τα δεδομένα, κατασκεύασε τον πίνακα και υπολόγισε το δείκτη Gini → χρόνος O(N)
  - Άρα για N τιμές, $O(N^2)$ -> Υπολογιστικά μη αποδοτικό! Επανάληψη υπολογισμού.

Tid	Refund	Marital Status	Taxable Income	Cheat
1	Yes	Single	125K	**No**
2	No	Married	100K	**No**
3	No	Single	70K	**No**
4	Yes	Married	120K	**No**
5	No	Divorced	95K	**Yes**
6	No	Married	60K	**No**
7	Yes	Divorced	220K	**No**
8	No	Single	85K	**Yes**
9	No	Married	75K	**No**
10	No	Single	90K	**Yes**

Δέντρο Απόφασης: GINI

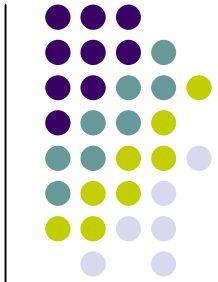

- Για ποιο αποδοτικό υπολογισμό, για κάθε γνώρισμα
  - Ταξινόμησε το γνώρισμα - O(N logN)
  - Σειριακή διάσχιση των τιμών, ενημερώνοντας κάθε φορά τον πίνακα με τους μετρητές και υπολογίζοντας το δείκτη Gini
  - Επιλογή του διαχωρισμού με το μικρότερο δείκτη Gini

Παράδειγμα – Διαχωρισμός στο γνώρισμα Income

Cheat	No		No		No		Yes		Yes		Yes		No		No		No		No	
Taxable Income																				
Ταξινόμηση Τιμών →	60		70		75		85		90		95		100		120		125		220	
Τιμές διαχωρισμού →	55		65		72		80		87		92		97		110		122		172		230	
	<=	>	<=	>	<=	>	<=	>	<=	>	<=	>	<=	>	<=	>	<=	>	<=	>	<=	>
Yes	0	3	0	3	0	3	0	3	1	2	2	1	3	0	3	0	3	0	3	0	3	0
No	0	7	1	6	2	5	3	4	3	4	3	4	3	4	4	3	5	2	6	1	7	0
Gini	0.420		0.400		0.375		0.343		0.417		0.400		***0.300***		0.343		0.375		0.400		0.420	

Tid	Refund	Marital Status	Taxable Income	Cheat
1	Yes	Single	125K	No
2	No	Married	100K	No
3	No	Single	70K	No
4	Yes	Married	120K	No
5	No	Divorced	95K	Yes
6	No	Married	60K	No
7	Yes	Divorced	220K	No
8	No	Single	85K	Yes
9	No	Married	75K	No
10	No	Single	90K	Yes

Για <55, δεν υπάρχει εγγραφή οπότε 0

Για <65, κοιτάμε το μικρότερο το 60, NO 0->1, 7->6 YES δεν αλλάζει

Για <72, κοιτάμε το μικρότερο το 70, NO 1->2 6->5, YES δεν αλλάζει

κοκ

Καλύτερα; Αγνοούμε τα σημεία στα οποία δεν υπάρχει αλλαγή κλάσης (αυτά δε μπορεί να είναι σημεία διαχωρισμού)

Άρα, στο παράδειγμα, αγνοούνται τα σημεία 55, 65, 72, 87, 92, 122, 172, 230

Από 11 πιθανά σημεία διαχωρισμού μας μένουν μόνο 2

Cheat	No	No	No	Yes	Yes	Yes	No	No	No	No
Taxable Income										
Ταξινομημένες Τιμές →	60	70	75	85	90	95	100	120	125	220
Τιμές Διαχωρισμού →	55	65	72	80	87	92	97	110	122	172	230
	<= >	<= >	<= >	<= >	<= >	<= >	<= >	<= >	<= >	<= >	<= >
Yes	0 3	0 3	0 3	0 3	1 2	2 1	3 0	3 0	3 0	3 0	3 0
No	0 7	1 6	2 5	3 4	3 4	3 4	3 4	4 3	5 2	6 1	7 0
Gini	0.420	0.400	0.375	0.343	0.417	0.400	*0.300*	0.343	0.375	0.400	0.420

Δέντρο Απόφασης: Κατασκευή Δέντρου

Μέτρα μη Καθαρότητας

1. Δείκτης Gini - Gini Index
2. Εντροπία - Entropy
3. Λάθος ταξινομήσεις - Misclassification error

Δέντρο Απόφασης: Εντροπία

Εντροπία για τον κόμβο t :

$$Entropy(t) = -\sum_{j=1}^{c} p(j \mid t) \log_2 p(j \mid t)$$

p(j | t) σχετική συχνότητα της κλάσης j στον κόμβο t

c αριθμός κλάσεων

v1	
C1	**0**
C2	**6**
Entropy=0.000	

Gini = 0.000

v2	
C1	**1**
C2	**5**
Entropy=0.650	

Gini = 0.278

v3	
C1	**2**
C2	**4**
Entropy = 0.92	

Gini = 0.444

v4	
C1	**3**
C2	**3**
Entropy = 1.000	

Gini = 0.500

Μετράει την ομοιογένεια ενός κόμβου

- **Μέγιστη τιμή** log(c) όταν όλες οι εγγραφές είναι ομοιόμορφα κατανεμημένες στις κλάσεις (που σημαίνει τη λιγότερο ενδιαφέρουσα πληροφορία)

- **Ελάχιστη τιμή** (0.0) όταν όλες οι εγγραφές ανήκουν σε μία κλάση (που σημαίνει την πιο ενδιαφέρουσα πληροφορία)

Δέντρο Απόφασης: Εντροπία

$$Entropy(t) = -\sum_j p(j \mid t) \log_2 p(j \mid t)$$

Παραδείγματα

C1	**0**
C2	**6**

P(C1) = 0/6 = 0 P(C2) = 6/6 = 1

Entropy = – 0 log 0 – 1 log 1 = – 0 – 0 = 0

C1	**1**
C2	**5**

P(C1) = 1/6 P(C2) = 5/6

Entropy = – (1/6) $\log_2$ (1/6) – (5/6) $\log_2$ (5/6) = 0.65

C1	**2**
C2	**4**

P(C1) = 2/6 P(C2) = 4/6

Entropy = – (2/6) $\log_2$ (2/6) – (4/6) $\log_2$ (4/6) = 0.92

Δέντρο Απόφασης: Εντροπία

Και σε αυτήν την περίπτωση, όταν ένας κόμβος p διασπάται σε k σύνολα (παιδιά), η ποιότητα του διαχωρισμού υπολογίζεται ως:

$$GAIN_{split} = Entropy(p) - \left(\sum_{i=1}^{k} \frac{n_i}{n} Entropy(i) \right)$$

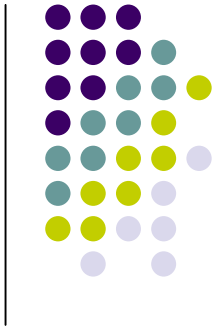
όπου, n_i = αριθμός εγγραφών του παιδιού i,

n = αριθμός εγγραφών του κόμβου p.

- Χρησιμοποιείται στα ID3 and C4.5

- Όταν χρησιμοποιούμε την εντροπία για τη μέτρηση της μη καθαρότητας τότε η διαφορά καλείται **κέρδος πληροφορίας (information gain)**

Δέντρο Απόφασης: Κέρδος Πληροφορίας

Παράδειγμα

Κλάση

age	income	student	credit_rating	buys_computer
<=30	high	no	fair	no
<=30	high	no	excellent	no
31…40	high	no	fair	yes
>40	medium	no	fair	yes
>40	low	yes	fair	yes
>40	low	yes	excellent	no
31…40	low	yes	excellent	yes
<=30	medium	no	fair	no
<=30	low	yes	fair	yes
>40	medium	yes	fair	yes
<=30	medium	yes	excellent	yes
31…40	medium	no	excellent	yes
31…40	high	yes	fair	yes
>40	medium	no	excellent	no

age	p_i	n_i	$I(p_i, n_i)$
<=30	2	3	0.971
31…40	4	0	0
>40	3	2	0.971

$$Info(D) = I(9,5) = -\frac{9}{14}\log_2(\frac{9}{14}) - \frac{5}{14}\log_2(\frac{5}{14}) = 0.940$$

$$Info_{age}(D) = \frac{5}{14} I(2,3) + \frac{4}{14} I(4,0) + \frac{5}{14} I(3,2) = 0.694$$

$$Gain(age) = Info(D) - Info_{age}(D) = 0.246$$

$$Gain(income) = 0.029$$

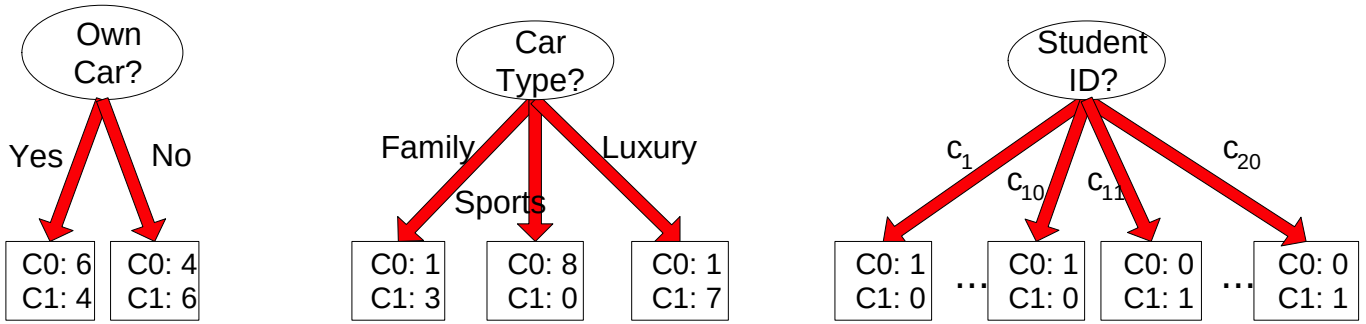
$$Gain(student) = 0.151$$

$$Gain(credit_rating) = 0.048$$

Δέντρο Απόφασης

$$\Delta = I(parent) - \sum_{i=1}^{k} \frac{N(u_i)}{N} I(u_i)$$

Τείνει να ευνοεί διαχωρισμούς που καταλήγουν σε μεγάλο αριθμό από διασπάσεις που η κάθε μία είναι μικρή αλλά καθαρή

Μπορεί να καταλήξουμε σε πολύ μικρούς κόμβους (με πολύ λίγες εγγραφές) για αξιόπιστες προβλέψεις

Στο παράδειγμα, το student-id είναι κλειδί, όχι χρήσιμο για προβλέψεις

Δέντρο Απόφασης: Λόγος Κέρδους

- Μία λύση είναι να έχουμε μόνο δυαδικές διασπάσεις

- Εναλλακτικά, μπορούμε να λάβουμε υπό όψιν μας *τον αριθμό* των κόμβων

$$GainRATIO_{split} = \frac{GAIN_{Split}}{SplitINFO}$$

Δηλαδή διαιρούμε με μια ποσότητα που εξαρτάται από τον αριθμό των κόμβων

Όπου:

$$SplitINFO = -\sum_{i=1}^{k} \frac{n_i}{n} \log \frac{n_i}{n}$$

SplitINFO: εντροπία της διάσπασης
Μεγάλος αριθμός μικρών διασπάσεων (υψηλή εντροπία) τιμωρείται

Χρησιμοποιείται στο C4.5

Δέντρο Απόφασης: Λόγος Κέρδους

$$GainRATIO_{split} = \frac{GAIN_{Split}}{SplitINFO}$$

$$SplitINFO = -\sum_{i=1}^{k} \frac{n_i}{n} \log \frac{n_i}{n}$$

Παράδειγμα

Έστω N εγγραφές αν τις χωρίσουμε

Σε 3 («ίσους») κόμβους SplitINFO = - log(1/3) = log3

Σε 2 («ίσους») κόμβους SplitINFO = - log(1/2) = log2 = 1

Άρα οι 2 ευνοούνται

Δέντρο Απόφασης: Εντροπία

Και τα τρία μέτρα επιστρέφουν καλά αποτελέσματα

Κέρδος Πληροφορίας (εντροπία):
Δουλεύει καλύτερα σε γνωρίσματα με πολλαπλές τιμές

Λόγος Κέρδους:
Τείνει να ευνοεί διαχωρισμούς όπου μία διαμέριση είναι πολύ μικρότερη από τις υπόλοιπες

Δείκτης Gini:
Δουλεύει καλύτερα σε γνωρίσματα με πολλαπλές τιμές
Δε δουλεύει τόσο καλά όταν ο αριθμός των κλάσεων είναι μεγάλος
Τείνει να ευνοεί ελέγχους που οδηγούν σε ισομεγέθεις διαμερίσεις που και οι δύο είναι καθαρές

Δέντρο Απόφασης: Κατασκευή Δέντρου

Μέτρα μη Καθαρότητας

1. Δείκτης Gini - Gini Index
2. Εντροπία - Entropy
3. Λάθος ταξινομήσεις - Misclassification error

Δέντρο Απόφασης: Λάθος Ταξινόμησης

Λάθος ταξινόμησης (classification error) για τον κόμβο t :

$$Error(t) = 1 - \max_{class\ i} P(i \mid t)$$

Μετράει το λάθος ενός κόμβου

Όσες ταξινομούνται σωστά

Υπενθύμιση: στις εγγραφές ενός κόμβου ανατίθεται η κλάση της πλειοψηφίας, (max p(i|t)), όλα τα άλλα (1-max) ταξινομούνται λάθος

Παράδειγμα

C1	**0**
C2	**6**

P(C1) = 0/6 = 0 P(C2) = 6/6 = 1

Error = 1 – max (0, 1) = 1 – 1 = 0

C1	**1**
C2	**5**

P(C1) = 1/6 P(C2) = 5/6

Error = 1 – max (1/6, 5/6) = 1 – 5/6 = 1/6

C1	**2**
C2	**4**

P(C1) = 2/6 P(C2) = 4/6

Error = 1 – max (2/6, 4/6) = 1 – 4/6 = 1/3

Δέντρο Απόφασης: Λάθος Ταξινόμησης

Λάθος ταξινόμησης (classification error)
για τον κόμβο t :

$$Error(t) = 1 - \max_{class\ i} P(i \mid t)$$

Μετράει το λάθος ενός κόμβου

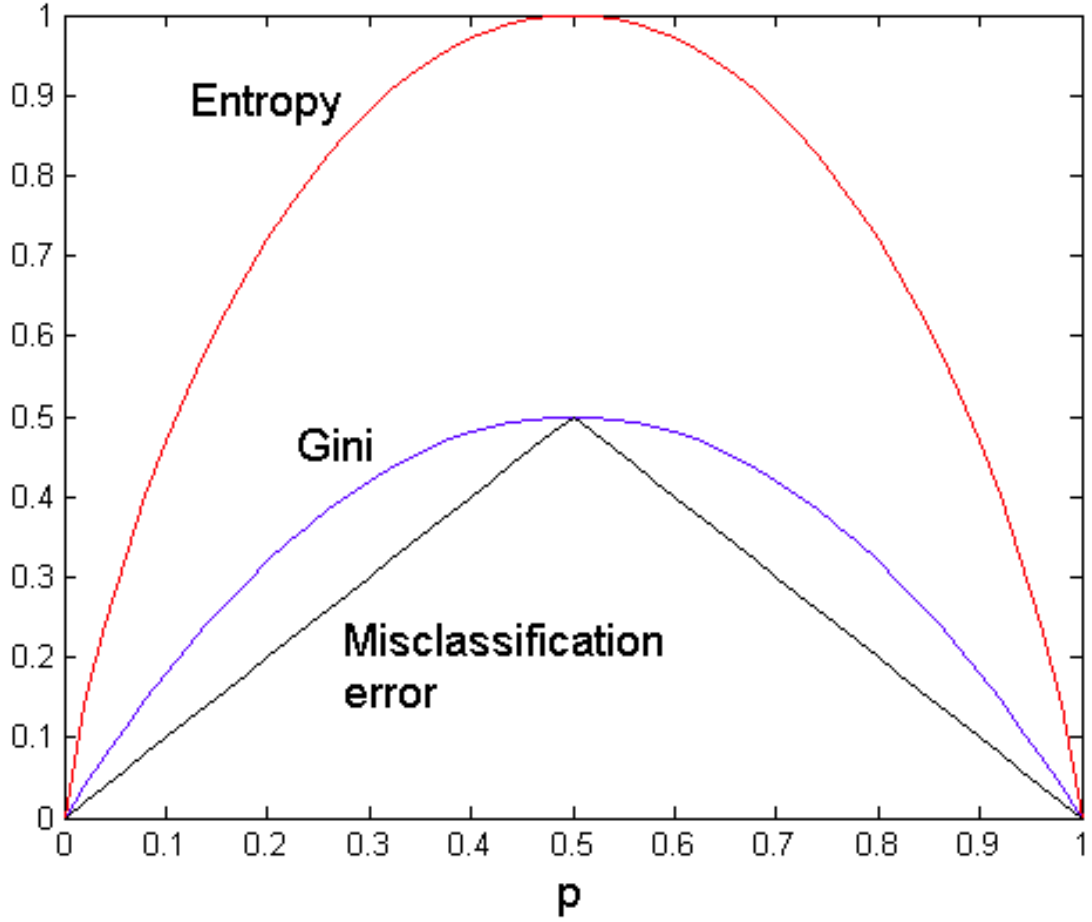
- **Μέγιστη τιμή** 1-1/c όταν όλες οι εγγραφές είναι ομοιόμορφα κατανεμημένες στις κλάσεις (που σημαίνει τη λιγότερο ενδιαφέρουσα πληροφορία)

- **Ελάχιστη τιμή** (0.0) όταν όλες οι εγγραφές ανήκουν σε μία κλάση (που σημαίνει την πιο ενδιαφέρουσα πληροφορία)

Δέντρο Απόφασης: Σύγκριση

Για ένα πρόβλημα δύο κλάσεων

p ποσοστό εγγραφών που ανήκει σε μία από τις δύο κλάσεις

(p κλάση +, 1-p κλάση -)

Όλες την μεγαλύτερη τιμή για 0.5 (ομοιόμορφη κατανομή)

Όλες μικρότερη τιμή όταν όλες οι εγγραφές σε μία μόνο κλάση (0 και στο 1)

Δέντρο Απόφασης: Σύγκριση

- Όπως είδαμε και στα παραδείγματα οι τρεις μετρήσεις είναι συνεπής μεταξύ τους, πχ v1 μικρότερη τιμή από το v2 και με τις τρεις μετρήσεις

- Ωστόσο το γνώρισμα που θα επιλεγεί για τη συνθήκη ελέγχου εξαρτάται από το ποια μέτρηση χρησιμοποιείται

v1

C1	**0**
C2	**6**
Error=0.000	

Gini = 0.000

Entropy = 0.000

v2

C1	**1**
C2	**5**
Error=0.167	

Gini = 0.278

Entropy = 0.650

v3

C1	**2**
C2	**4**
Error = 0.333	

Gini = 0.444

Entropy = 0.920

v4

C1	**3**
C2	**3**
Error = 0.500	

Gini = 0.500

Entropy = 1.000

Δέντρο Απόφασης: Αλγόριθμος του Hunt

Ψευδό-κώδικας (πάλι)

Algorithm GenDecTree(Sample S, Attlist A)

1. create a node N
2. If all samples are of the same class C then label N with C; terminate;
3. If A is empty then label N with the most common class C in S (majority voting); terminate;
4. Select a $\in$ A, with the highest information gain (gini, error); Label N with a;
5. For each value v of a:
   a. Grow a branch from N with condition a=v;
   b. Let S_v be the subset of samples in S with a=v;
   c. If S_v is empty then attach a leaf labeled with the most common class in S;
   d. Else attach the node generated by GenDecTree(S_v, A-a)

Δέντρο Απόφασης: Κατασκευή Δέντρου

Greedy στρατηγική.

- Διάσπαση εγγραφών με βάση έναν έλεγχο γνωρίσματος που βελτιστοποιεί ένα συγκεκριμένο κριτήριο

Θέματα

- Καθορισμός του τρόπου διαχωρισμού των εγγραφών
  - Καθορισμός του ελέγχου γνωρίσματος
  - Καθορισμός του βέλτιστου διαχωρισμού

- Πότε θα σταματήσει ο διαχωρισμός (συνθήκη τερματισμού)

Δέντρο Απόφασης: Κριτήρια Τερματισμού

- Σταματάμε την επέκταση ενός κόμβου όταν όλες οι εγγραφές του ανήκουν στην ίδια κλάση

- Σταματάμε την επέκταση ενός κόμβου όταν όλα τα γνωρίσματα έχουν τις ίδιες τιμές

- Γρήγορος τερματισμός
  - με βάση τον αριθμό των εγγραφών
  - με βάση το κέρδος (λάθος)

Δέντρο Απόφασης

Data Fragmentation – Διάσπαση Δεδομένων

- Ο αριθμός των εγγραφών μειώνεται όσο κατεβαίνουμε στο δέντρο
- Ο αριθμός των εγγραφών στα φύλλα μπορεί να είναι *πολύ μικρός* για να πάρουμε οποιαδήποτε στατιστικά σημαντική απόφαση
- Μπορούμε να αποτρέψουμε την περαιτέρω διάσπαση όταν ο αριθμός των εγγραφών πέσει κάτω από ένα όριο

Δέντρο Απόφασης

Πλεονεκτήματα Δέντρων Απόφασης

- Μη παραμετρική προσέγγιση: Δε στηρίζεται σε υπόθεση εκ των προτέρων γνώσης σχετικά με τον τύπο της κατανομής πιθανότητας που ικανοποιεί η κλάση ή τα άλλα γνωρίσματα

- Η κατασκευή του βέλτιστου δέντρου απόφασης είναι ένα NP-complete πρόβλημα.
Ευριστικοί: Αποδοτική κατασκευή ακόμα και στην περίπτωση πολύ μεγάλου συνόλου δεδομένων

- Αφού το δέντρο κατασκευαστεί, η κατηγοριοποίηση νέων εγγραφών είναι πολύ γρήγορη O(h) όπου h το μέγιστο ύψος του δέντρου

- Εύκολα στην κατανόηση (ιδιαίτερα τα μικρά δέντρα)

- Η ακρίβεια τους συγκρίσιμη με άλλες τεχνικές για μικρά σύνολα δεδομένων

Δέντρο Απόφασης

Πλεονεκτήματα

- Καλή συμπεριφορά στο θόρυβο

- Η ύπαρξη πλεοναζόντων γνωρισμάτων (γνωρίσματα των οποίων η τιμή εξαρτάται από κάποιο άλλο) δεν είναι καταστροφική για την κατασκευή. Χρησιμοποιείται ένα από τα δύο.
Αν πάρα πολλά, μπορεί να οδηγήσουν σε δέντρα πιο μεγάλα από ότι χρειάζεται

Δέντρο Απόφασης

Εκφραστικότητα

- Δυνατότητα αναπαράστασης για συναρτήσεις διακριτών τιμών, αλλά δε δουλεύουν σε κάποια είδη δυαδικών προβλημάτων –
πχ, parity – ισοτιμία - 0(1) αν υπάρχει μονός (ζυγός) αριθμός από δυαδικά γνωρίσματα 2^d κόμβοι για d γνωρίσματα

- Όχι καλή συμπεριφορά για συνεχείς μεταβλητές
Ιδιαίτερα όταν η συνθήκη ελέγχου αφορά ένα γνώρισμα τη φορά

Δέντρο Απόφασης

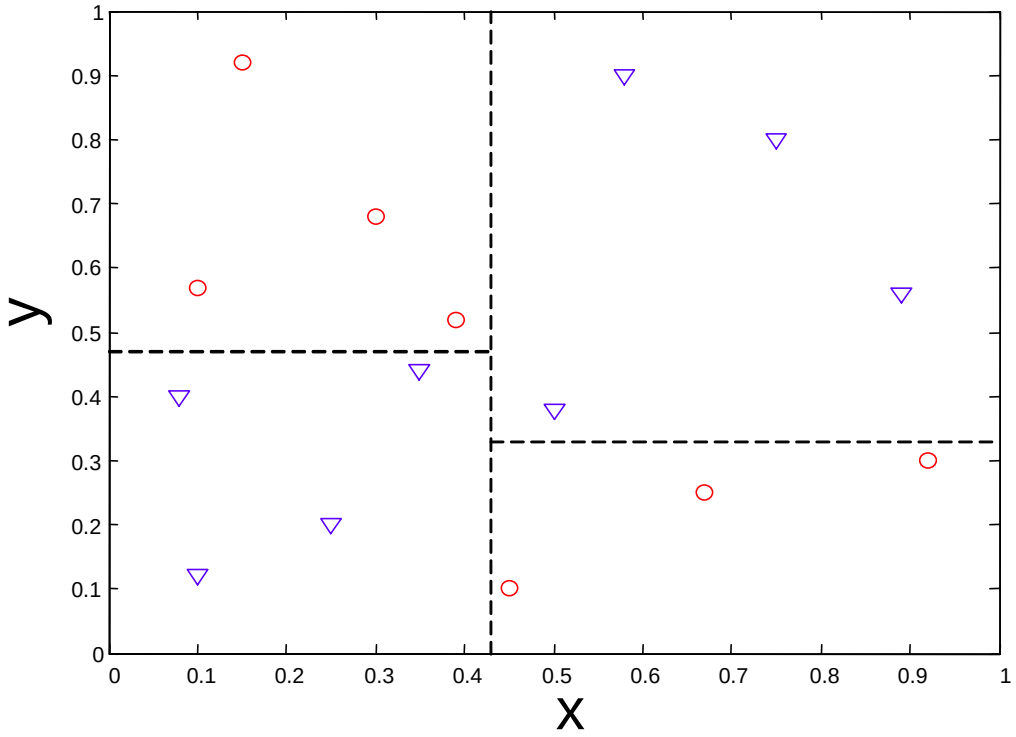
Decision Boundary

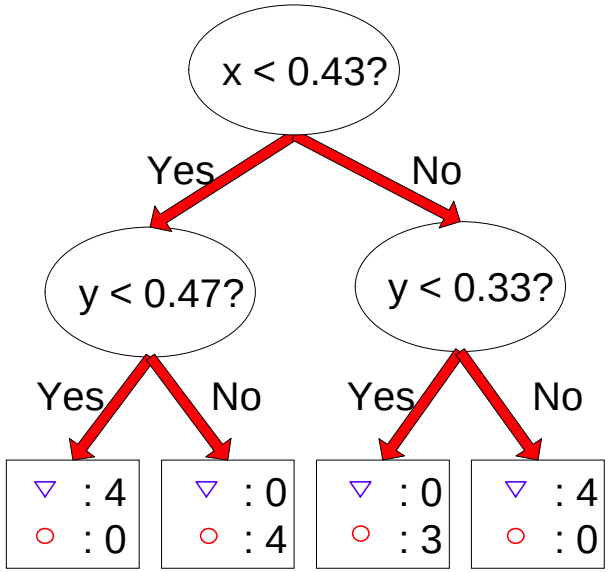
Μέχρι στιγμής είδαμε ελέγχους που αφορούν μόνο ένα γνώρισμα τη φορά, μπορούμε να δούμε τη διαδικασία ως τη διαδικασία *διαμερισμού του χώρου* των γνωρισμάτων σε ξένες περιοχές μέχρι κάθε περιοχή να περιέχει εγγραφές που να ανήκουν στην ίδια κλάση

Η οριακή γραμμή (Border line) μεταξύ δυο γειτονικών περιοχών που ανήκουν σε διαφορετικές κλάσεις ονομάζεται και **decision boundary (σύνορο απόφασης)**

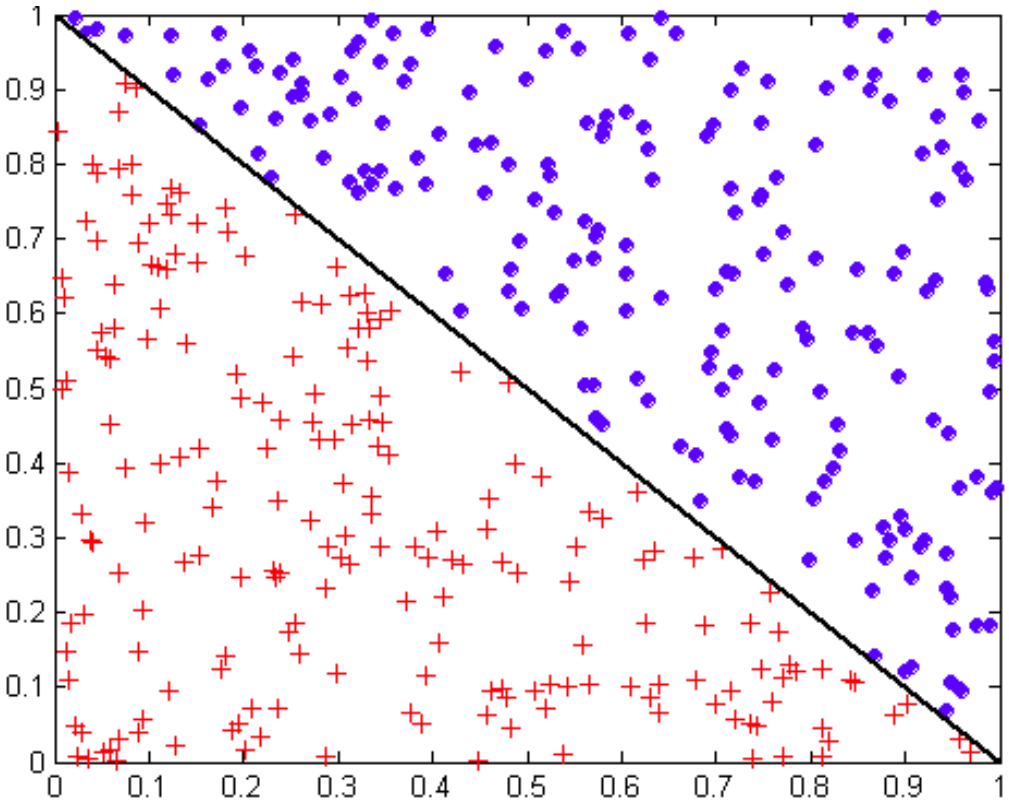
Δέντρο Απόφασης

Όταν η συνθήκη ελέγχου περιλαμβάνει μόνο ένα γνώρισμα τη φορά τότε το Decision boundary είναι παράλληλη στους άξονες (τα decision boundaries είναι *ορθογώνια παραλληλόγραμμα*)

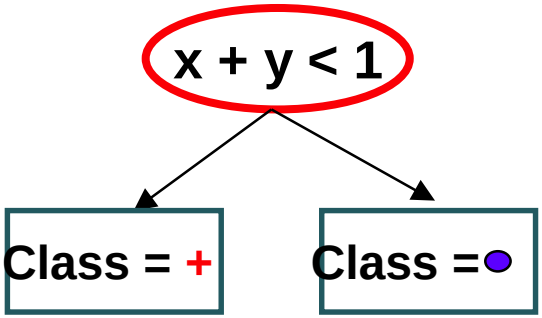

Δέντρο Απόφασης

Oblique (πλάγιο) Δέντρο Απόφασης

- Οι συνθήκες ελέγχου μπορούν να περιλαμβάνουν περισσότερα από ένα γνωρίσματα
- Μεγαλύτερη εκφραστικότητα
- Η εύρεση βέλτιστων συνθηκών ελέγχου είναι υπολογιστικά ακριβή

Δέντρο Απόφασης

Constructive induction (εποικοδομητική επαγωγή)

Κατασκευή σύνθετων γνωρισμάτων ως αριθμητικών ή λογικών συνδυασμών άλλων γνωρισμάτων

Δέντρο Απόφασης

Στρατηγική αναζήτησης

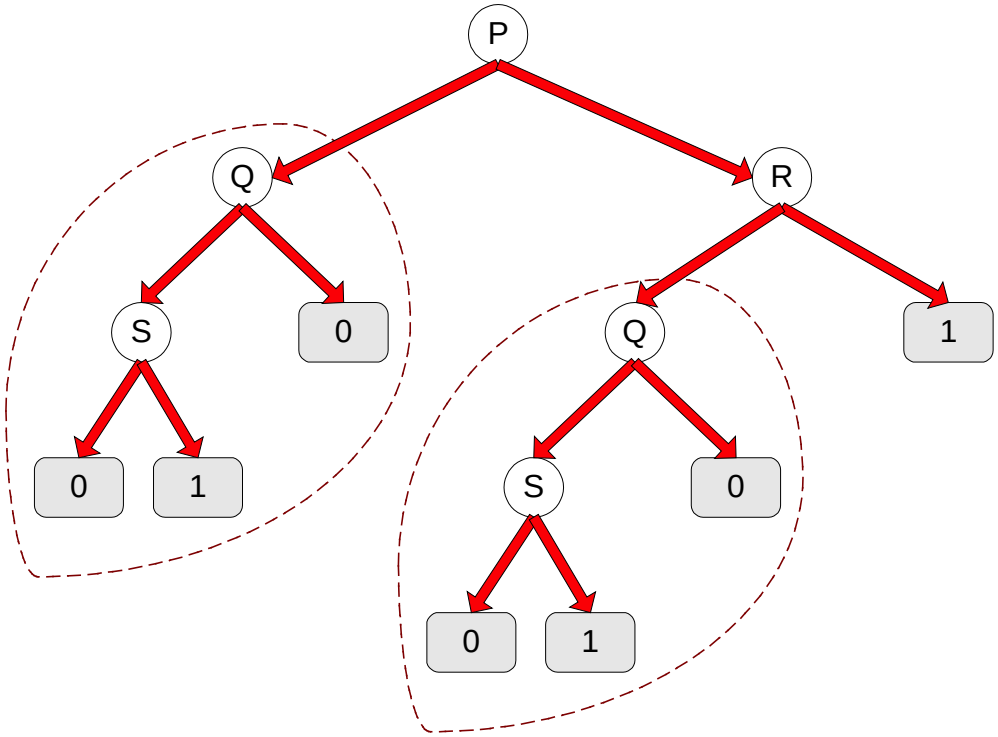
- Ο αλγόριθμος που είδαμε χρησιμοποιεί μια greedy, top-down, αναδρομική διάσπαση για να φτάσει σε μια αποδεκτή λύση

- Άλλες στρατηγικές?
  - Bottom-up (από τα φύλλα, αρχικά κάθε εγγραφή και φύλλο)
  - Bi-directional

Δέντρο Απόφασης

Tree Replication (Αντίγραφα)

Το ίδιο υπο-δέντρο να εμφανίζεται πολλές φορές σε ένα δέντρο απόφασης

Αυτό κάνει το δέντρο πιο περίπλοκο και πιθανόν δυσκολότερο στην κατανόηση

Σε περιπτώσεις διάσπασης ενός γνωρίσματος σε κάθε εσωτερικό κόμβο – ο ίδιος έλεγχος σε διαφορετικά σημεία

Δέντρο Απόφασης: C4.5

Simple depth-first construction.
Uses Information Gain
Sorts Continuous Attributes at each node.
Needs entire data to fit in memory.
Unsuitable for Large Datasets.
Needs out-of-core sorting.

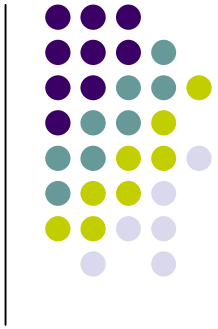
You can download the software from:
http://www.cse.unsw.edu.au/~quinlan/c4.5r8.tar.gz

Δέντρο Απόφασης - Περίληψη

- Προτερήματα - Pros
  - + Λογικός χρόνος εκπαίδευσης
  - + Γρήγορη εφαρμογή
  - + Ευκολία στην κατανόηση
  - + Εύκολη υλοποίηση
  - + Μπορεί να χειριστεί μεγάλο αριθμό γνωρισμάτων

- Μειονεκτήματα - Cons
  - – Δεν μπορεί να χειριστεί περίπλοκες σχέσεις μεταξύ των γνωρισμάτων
  - – Απλά όρια απόφασης (decision boundaries)
  - – Προβλήματα όταν λείπουν πολλά δεδομένα

Θέματα στην Κατηγοριοποίηση

Εκτίμηση του Λάθους

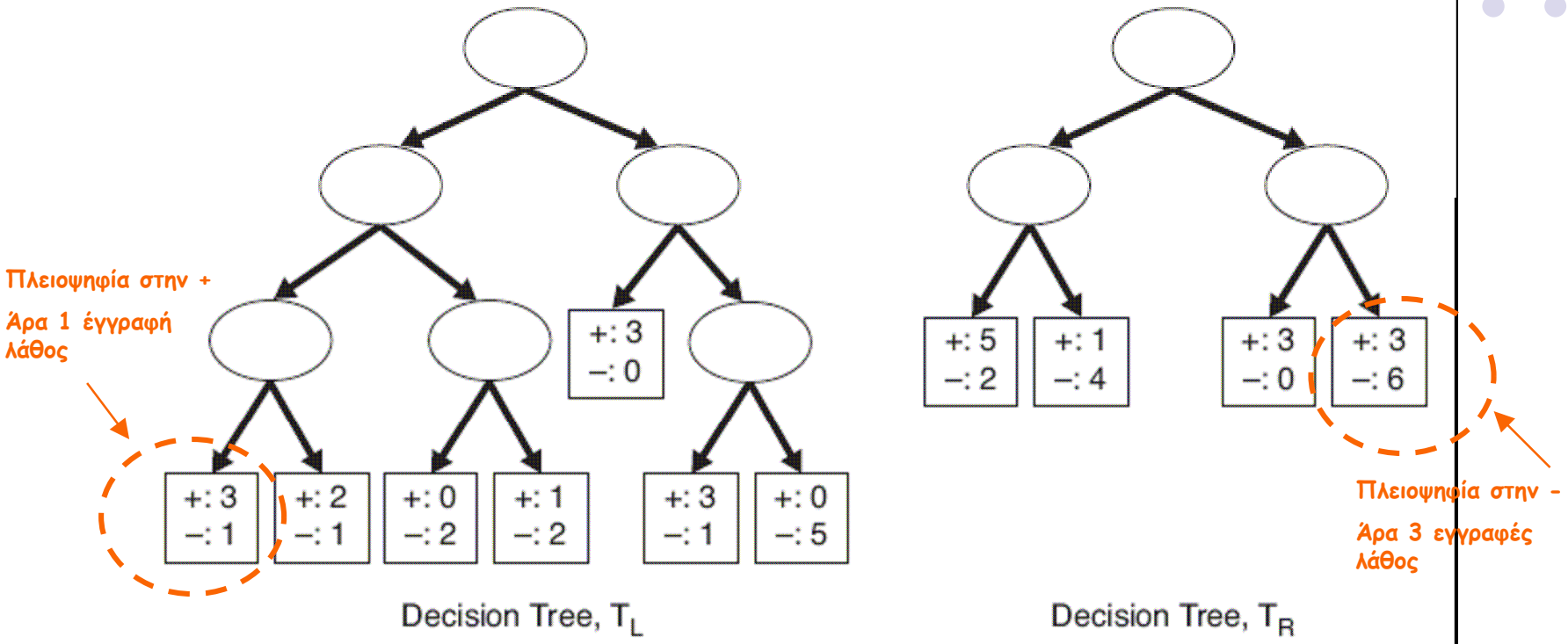
Ως λάθος (σφάλμα) μετράμε τις εγγραφές που το μοντέλο τοποθετεί σε λάθος κλάση

2 ειδών λάθη

- *Εκπαίδευσης* (training, resubstitution, apparent): λάθη κατηγοριοποίησης στα δεδομένα του συνόλου εκπαίδευσης (ποσοστό δεδομένων εκπαίδευσης που κατηγοριοποιούνται σε λάθος κλάση)
- *Γενίκευσης* (generalization): τα αναμενόμενα λάθη κατηγοριοποίησης του μοντέλου σε δεδομένα που δεν έχει δει

Εκτίμηση του Λάθους

Λάθη και στα δεδομένα εκπαίδευσης, γιατί χρησιμοποιούμε την πλειοψηφία των εγγραφών σε ένα φύλλο για να αποδώσουμε κλάση

Παράδειγμα δύο δέντρων για τα ίδια δεδομένα εκπαίδευσης

Με βάση το λάθος εκπαίδευσης

Αριστερό 4/24 = 0.167

Δεξί: 6/24 = 0.25

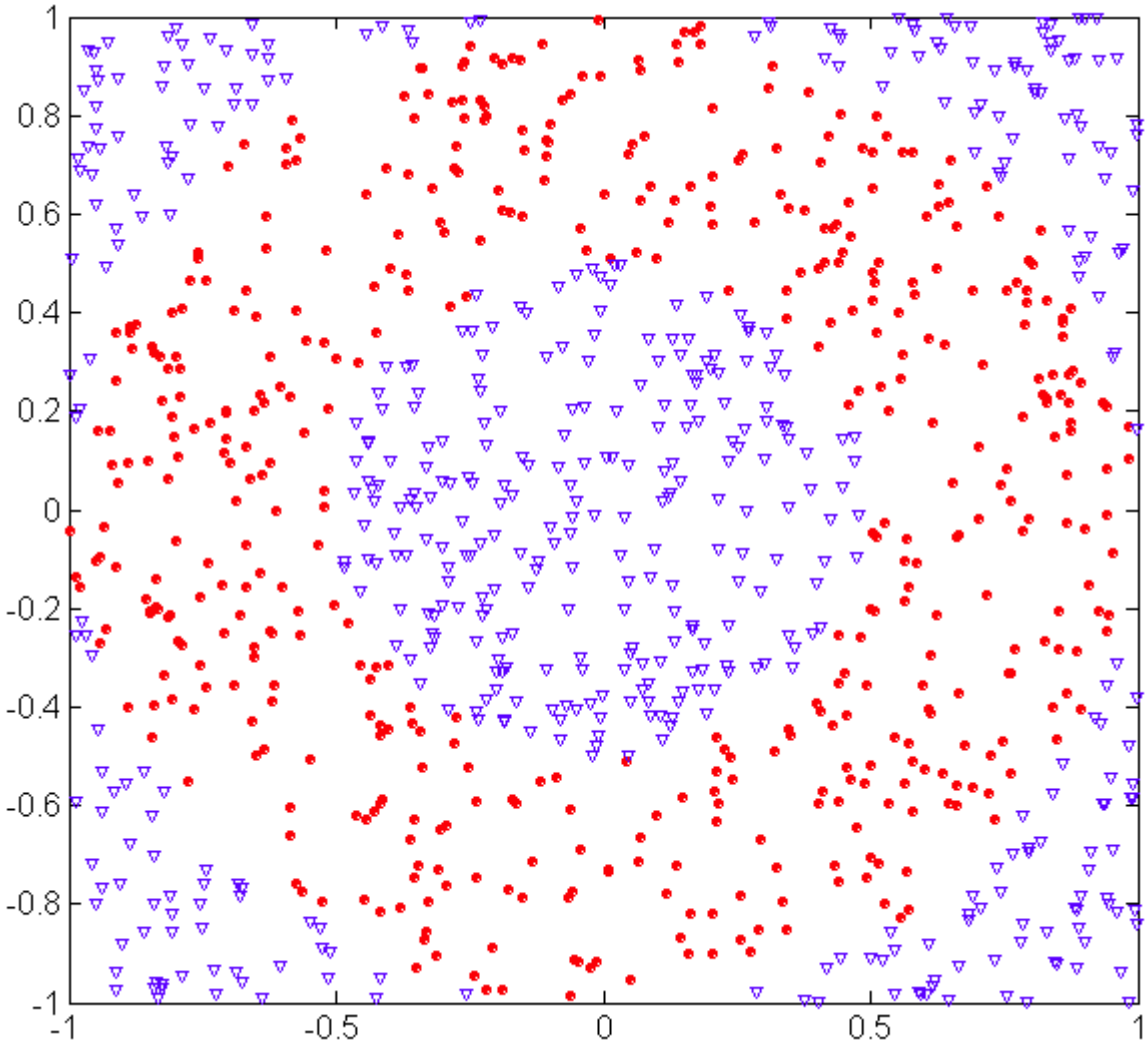
Υπερπροσαρμογή (Overfitting)

Υπερπροσαρμογή - Overfitting

Μπορεί ένα μοντέλο που ταιριάζει πολύ καλά με τα δεδομένα εκπαίδευσης να έχει μεγαλύτερο λάθος γενίκευσης από ένα μοντέλο που ταιριάζει λιγότερο καλά στα δεδομένα εκπαίδευσης

Overfitting

Δύο κλάσεις:

κλάση 1 (500 κυκλικά σημεία) και

κλάση 2 (500 τριγωνικά σημεία)

Για τα σημεία της κλάσης 1 (κυκλικά σημεία):

$0.5 \leq \text{sqrt}(x_1^2+x_2^2) \leq 1$

Για τα σημεία της κλάσης 2 (τριγωνικά σημεία):

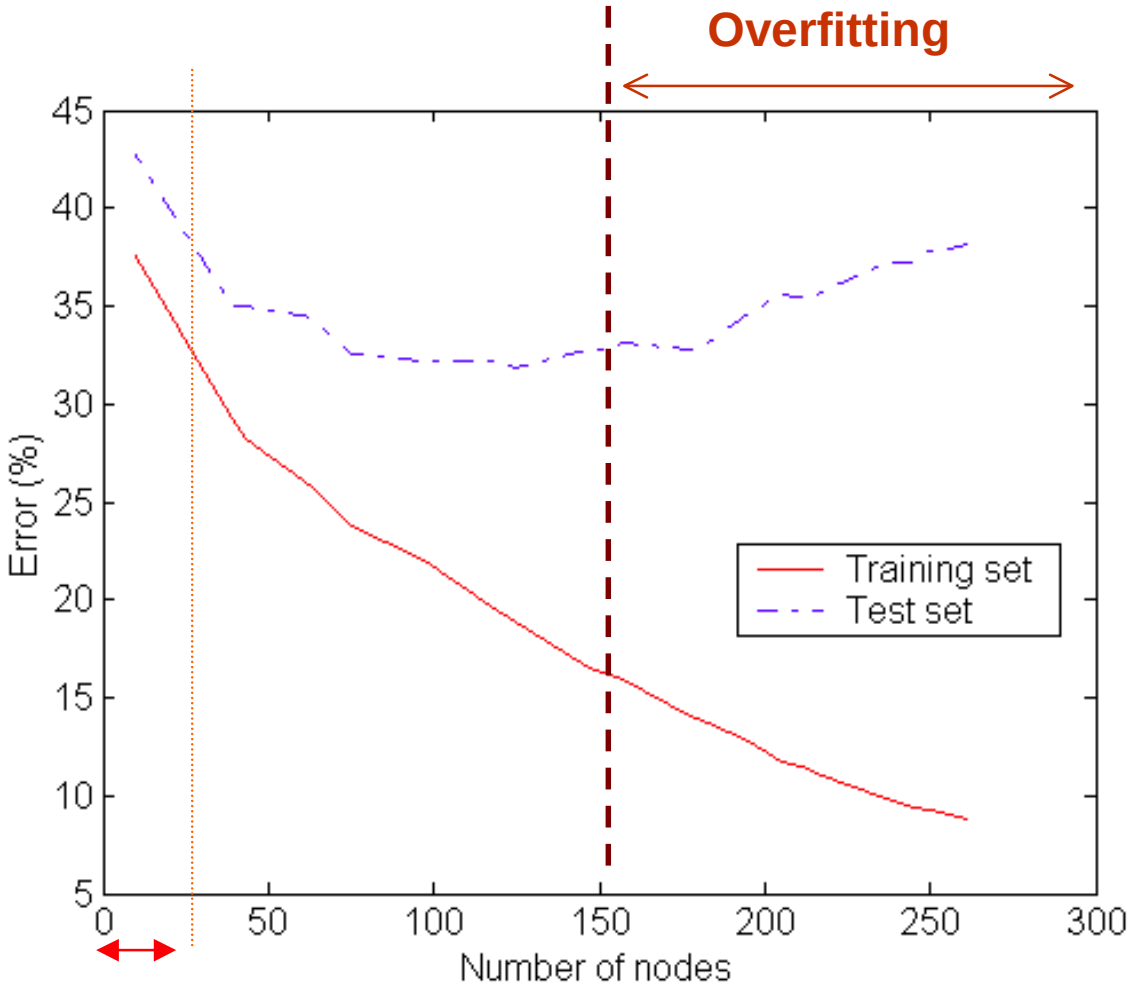
$\text{sqrt}(x_1^2+x_2^2) > 0.5$ or

$\text{sqrt}(x_1^2+x_2^2) < 1$

Overfitting

"Everything should be made as simple as possible, but not simpler", Einstein

Το δέντρο απόφασης για το προηγούμενα δεδομένα

30% εκπαίδευση

70% έλεγχο

Gini

Στη συνέχεια, pruning

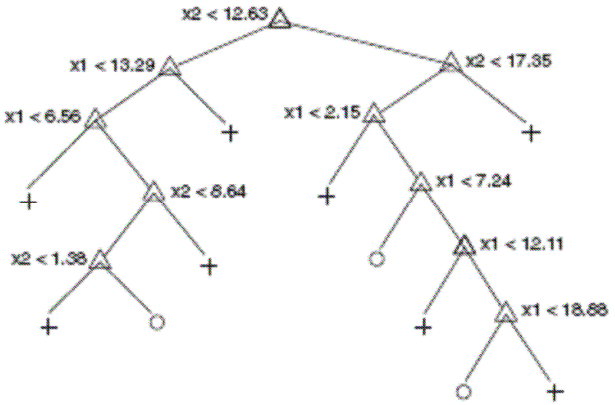
Underfitting (υποπροσαρμογή): όταν το μοντέλο είναι πολύ απλό και τα λάθη εκπαίδευσης και τα λάθη ελέγχου είναι μεγάλα

Overfitting

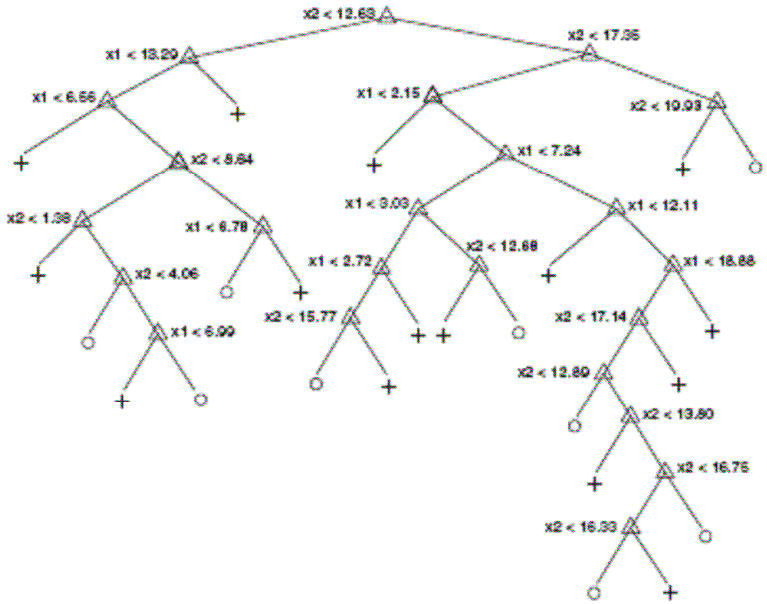
Μπορούμε να διασπάμε το δέντρο μέχρι να φτάσουμε στο σημείο κάθε φύλλο να ταιριάζει απολύτως στα δεδομένα

- Μικρό (μηδενικό) λάθος εκπαίδευσης
- Μεγάλο λάθος ελέγχου

Και το ανάποδο, μπορεί επίσης να ισχύει

(a) Decision tree with 11 leaf nodes.

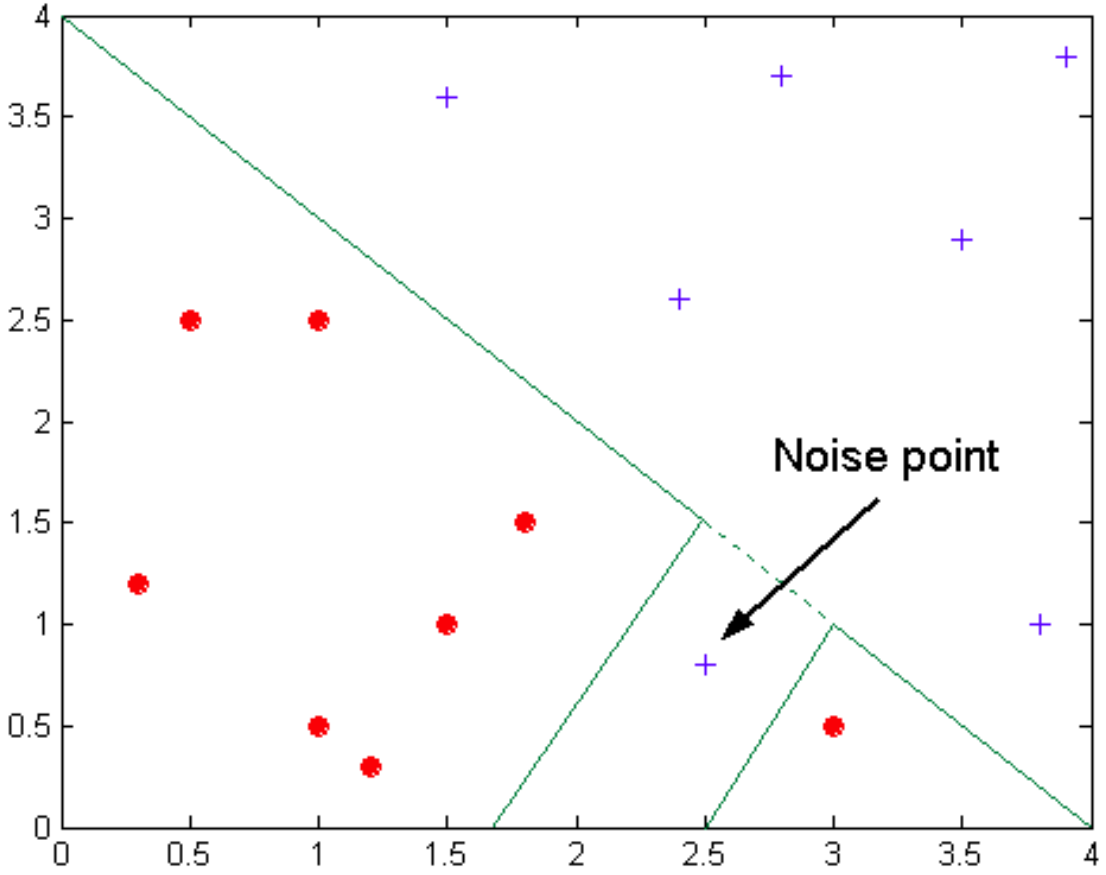

(b) Decision tree with 24 leaf nodes.

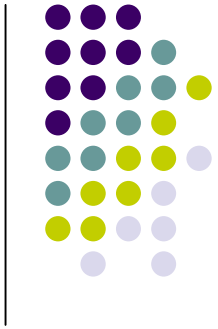
Δέντρα απόφασης με διαφορετική πολυπλοκότητα

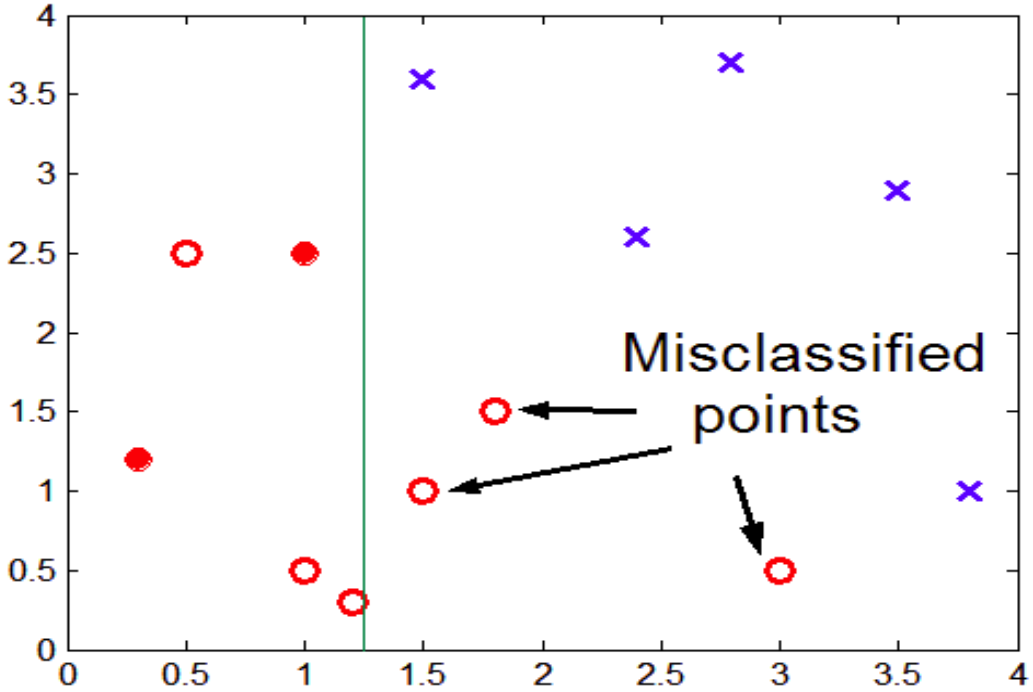
Overfitting εξαιτίας Θορύβου

Το σημείο θορύβου επηρεάζει τη συνθήκη (Decision boundary is distorted by noise point)

Overfitting εξαιτίας μη Επαρκών Δειγμάτων

Κόκκινοι κύκλοι ανήκουν στην ίδια κλάση

Οι γεμάτοι είναι στο σύνολο εκπαίδευσης, οι άδειοι στο σύνολο ελέγχου

Η έλλειψη κόκκινων σημείων στο κάτω μισό του διαγράμματος κάνει δύσκολη την πρόβλεψη των κλάσεων σε αυτήν την περιοχή

Μη επαρκής αριθμός εγγραφών εκπαίδευσης έχει ως αποτέλεσμα το δέντρο απόφασης να κάνει πρόβλεψη για τα σημεία αυτής της περιοχής χρησιμοποιώντας εγγραφές εκπαίδευσης μη σχετικές με το έργο της ταξινόμησης

Overfitting

Πρόβλημα λόγω πολλαπλών επιλογών

- Επειδή σε κάθε βήμα εξετάζουμε πάρα πολλές διαφορετικές διασπάσεις,
  - κάποια διάσπαση βελτιώνει το δέντρο *κατά τύχη*

Το πρόβλημα χειροτερεύει όταν αυξάνει ο αριθμός των επιλογών και μειώνεται ο αριθμός των δειγμάτων (σημείων εκπαίδευσης)

Overfitting

- Το overfitting έχει ως αποτέλεσμα μοντέλα (δέντρα απόφασης) που είναι πιο περίπλοκα από ό,τι χρειάζεται
- Τα λάθη εκπαίδευσης δεν αποτελούν πια μια καλή εκτίμηση για τη συμπεριφορά του δέντρου σε εγγραφές που δεν έχει δει ξανά
- Νέοι μέθοδοι για την εκτίμηση του λάθους

Κλάδεμα Δέντρου

Δύο βασικές προσεγγίσεις κλαδέματος (pruning) του δέντρου:

Pre-pruning

Σταμάτημα της ανάπτυξης του δέντρου μετά από κάποιο σημείο

Post-pruning

Η κατασκευή του δέντρου χωρίζεται σε δύο φάσεις:

1. Φάση Ανάπτυξης
2. Φάση Κλαδέματος

Κλάδεμα Δέντρου

Pre-Pruning (Early Stopping Rule)

Σταμάτα τον αλγόριθμο πριν σχηματιστεί ένα πλήρες δέντρο

Συνήθεις συνθήκες τερματισμού για έναν κόμβο:

- Σταμάτα όταν όλες οι εγγραφές ανήκουν στην ίδια κλάση
- Σταμάτα όταν όλες οι τιμές των γνωρισμάτων είναι οι ίδιες

Πιο περιοριστικές συνθήκες:

- Σταμάτα όταν ο αριθμός των εγγραφών είναι μικρότερος από κάποιο προκαθορισμένο κατώφλι
- Σταμάτα όταν η επέκταση ενός κόμβου δεν βελτιώνει την καθαρότητα (π.χ., Gini ή information gain) ή το λάθος γενίκευσης περισσότερο από κάποιο κατώφλι.
  (-) δύσκολος ο καθορισμός του κατωφλιού,
  (-) αν και το κέρδος μικρό, κατοπινοί διαχωρισμοί μπορεί να καταλήξουν σε καλύτερα δέντρα

Κλάδεμα Δέντρου

Post-pruning

- Ανάπτυξε το δέντρο πλήρως
- Trim – ψαλίδισε τους κόμβους από πάνω προς τα κάτω (bottom-up)
- Αν το λάθος γενίκευσης μειώνεται με το ψαλίδισμα, αντικατέστησε το υποδέντρο με
  - ένα φύλλο - οι ετικέτες κλάσεις του φύλλου καθορίζεται από την πλειοψηφία των κλάσεων των εγγραφών του υποδέντρου (subtree replacement)
  - ένα από τα κλαδιά του (Branch), αυτό που χρησιμοποιείται συχνότερα (subtree raising)

Χρησιμοποιείται πιο συχνά

Χρήση άλλων δεδομένων για τον υπολογισμό του καλύτερου δέντρου (δηλαδή του λάθους γενίκευσης)

Εκτίμηση του Λάθους

Εκτίμηση Λάθους Γενίκευσης

Ως λάθος μετράμε τις εγγραφές που ο ταξινομητής τοποθετεί σε λάθος κλάση

- Χρήση Δεδομένων Εκπαίδευσης
  - αισιόδοξη εκτίμηση
  - απαισιόδοξη εκτίμηση

- Χρήση Δεδομένων Ελέγχου

Εκτίμηση του Λάθους

- Re-substitution errors: Λάθος στην εκπαίδευση (Σ e(t))
- Generalization errors: Λάθος στον έλεγχο (Σ e'(t))

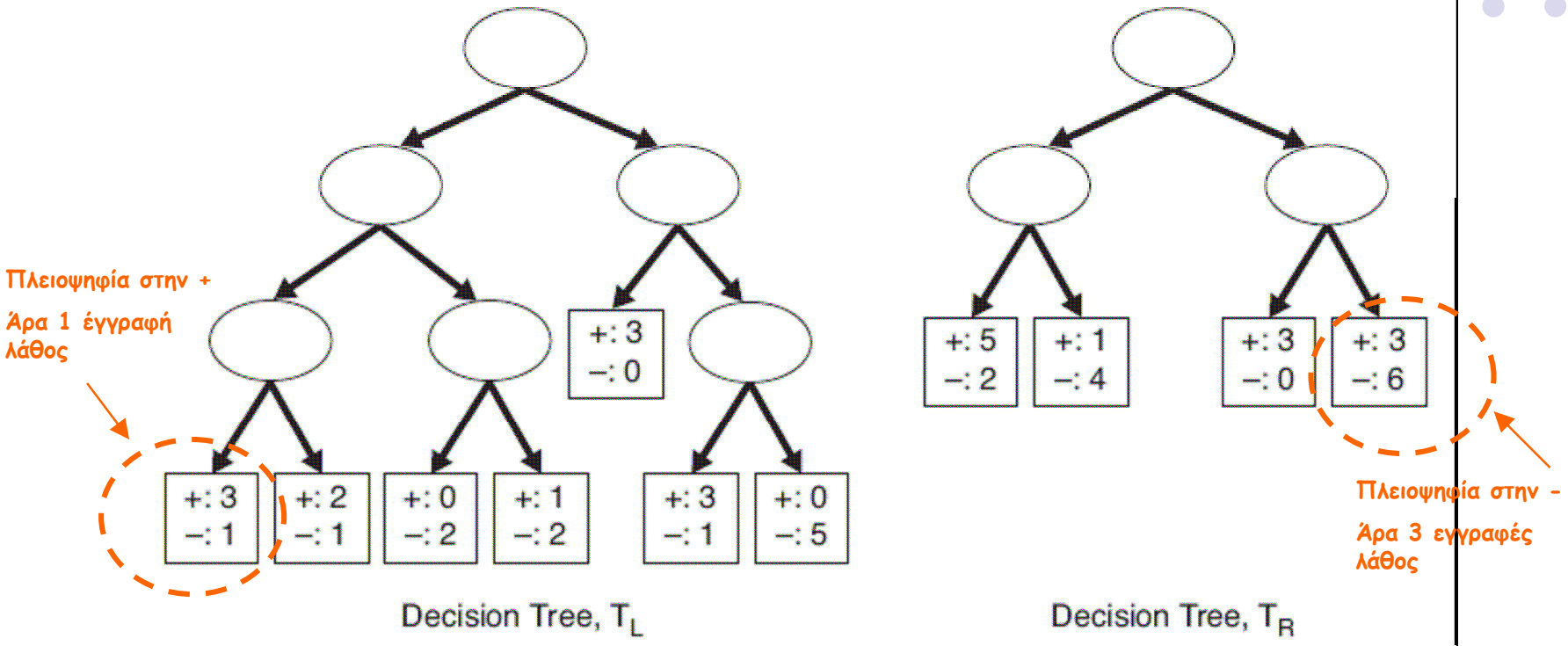
Ως λάθος μετράμε το ποσοστό των εγγραφών που το μοντέλο τοποθετεί σε λάθος κλάση

Μέθοδοι εκτίμησης του λάθους γενίκευσης:

Optimistic approach – Αισιόδοξη προσέγγιση:

$$e'(t) = e(t)$$

Εκτίμηση του Λάθους

Παράδειγμα δύο δέντρων για τα ίδια δεδομένα – Το δέντρο στο δεξί (T_R) μετά από ψαλίδισμα του δέντρου στα αριστερά (T_L) – *sub-tree raising*

Με βάση το λάθος εκπαίδευσης

Αριστερό 4/24 = 0.167 Δεξί: 6/24 = 0.25

Πολυπλοκότητα Μοντέλου

Occam's Razor

- Δοθέντων δυο μοντέλων με παρόμοια λάθη γενίκευσης, πρέπει να προτιμάται το απλούστερο από το πιο περίπλοκο

- Ένα πολύπλοκο μοντέλο είναι πιο πιθανό να έχει ταιριαστεί (Fitted) τυχαία λόγω λαθών στα δεδομένα

- Για αυτό η πολυπλοκότητα του μοντέλου θα πρέπει να αποτελεί έναν από τους παράγοντες της αξιολόγησής του

Εκτίμηση του Λάθους Γενίκευσης

Pessimistic approach - Απαισιόδοξη προσέγγιση:

k: αριθμός φύλλων,

για κάθε φύλλο t_i προσθέτουμε ένα κόστος $V(t_i)$

$$e'(T) = \frac{\sum_{i=1}^{k} [e(t_i) + V(t_i)]}{\sum_{i-1}^{k} n(t_i)}$$

Αν για κάθε φύλλο t, V(t) = 0.5: e'(t) = e(t) + 0.5
Συνολικό λάθος: e'(T) = e(T) + $k \times 0.5$ (*k*: αριθμός φύλλων)

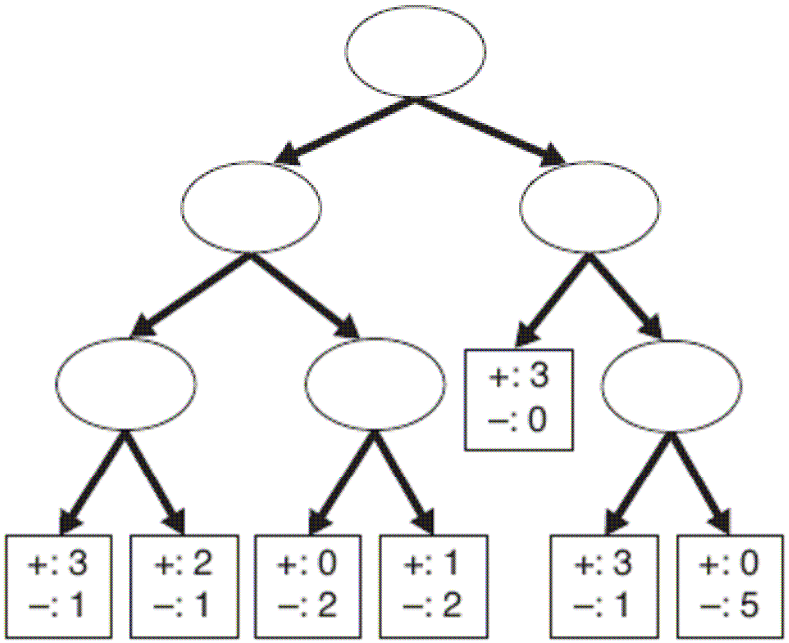
Το 0.5 σημαίνει ότι διαχωρισμός ενός κόμβου δικαιολογείται αν βελτιώνει τουλάχιστον μία εγγραφή

Για ένα δέντρο με 30 φύλλα και 10 λάθη στο σύνολο εκπαίδευσης (από σύνολο 1000 εγγραφών):

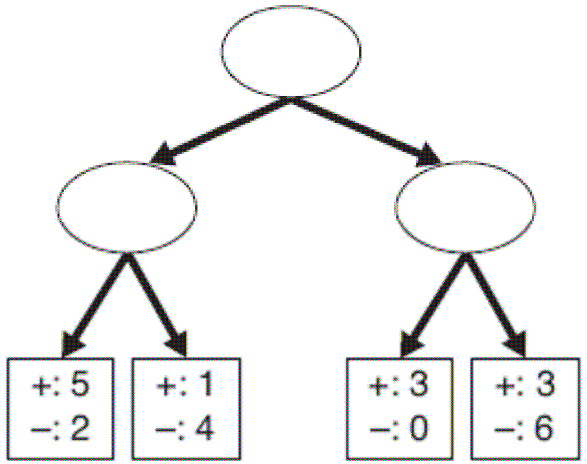
Training error = 10/1000 = 1%

Generalization error = (10 + 30×0.5)/1000 = 2.5%

Εκτίμηση του Λάθους

Decision Tree, T_L

Decision Tree, T_R

Παράδειγμα δύο δέντρων για τα ίδια δεδομένα

Με βάση το λάθος εκπαίδευσης

Αριστερό (4 + 7*0.5)/24 = 0.3125

Δεξί: (6 + 4*0.5)/24 = 0.3333

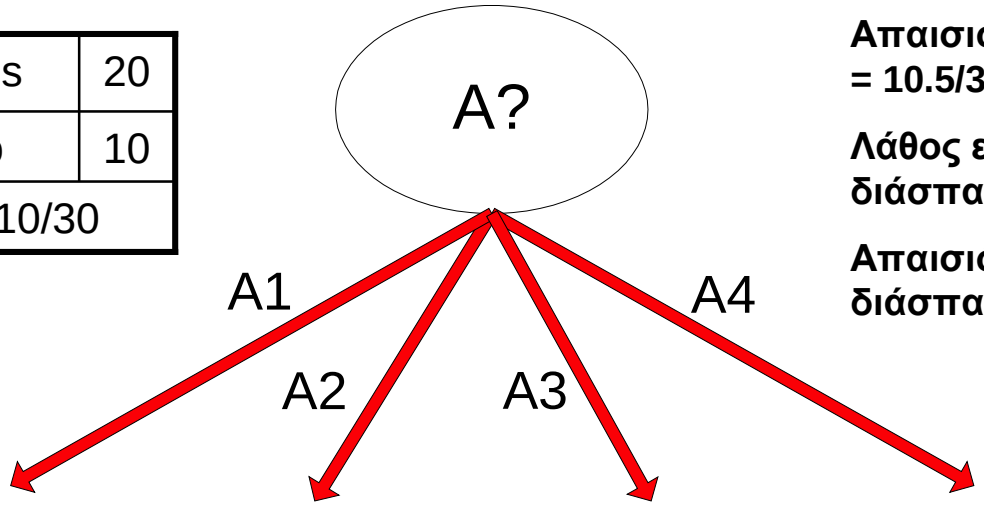
Αν αντί για 0.5, κάτι μεγαλύτερο;

Κλάδεμα Δέντρου

Παράδειγμα Post-Pruning

Class = Yes	20
Class = No	10
Error = 10/30	

Λάθος εκπαίδευσης (Πριν τη διάσπαση) = 10/30

Απαισιόδοξο λάθος = (10 + 0.5)/30 = 10.5/30

Λάθος εκπαίδευσης (Μετά τη διάσπαση) = 9/30

Απαισιόδοξο λάθος (Μετά τη διάσπαση)

= (9 + 4 × 0.5)/30 = 11/30

PRUNE!

Class = Yes	8
Class = No	4

Class = Yes	4
Class = No	1

Class = Yes	5
Class = No	1

Class = Yes	3
Class = No	4

Εκτίμηση του Λάθους

Reduced error pruning (REP):

- χρήση ενός συνόλου επαλήθευσης για την εκτίμηση του λάθους γενίκευσης

Χώρισε τα δεδομένα εκπαίδευσης:

2/3 εκπαίδευση

1/3 (σύνολο επαλήθευσης – validation set) για υπολογισμό λάθους

Χρήση για εύρεση του κατάλληλου μοντέλου

Παράδειγμα post-pruning

- Αισιόδοξη προσέγγιση?

  Όχι διάσπαση

- Απαισιόδοξη προσέγγιση?

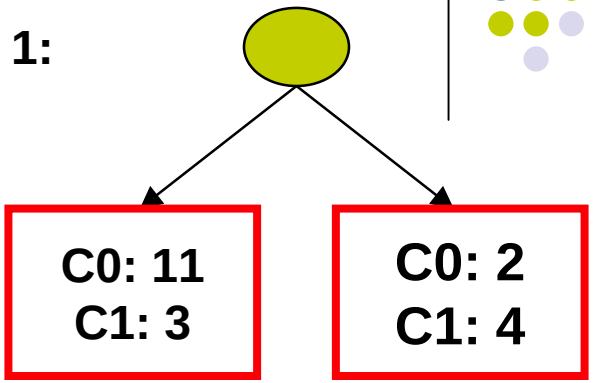
  όχι case 1, ναι case 2

- REP?

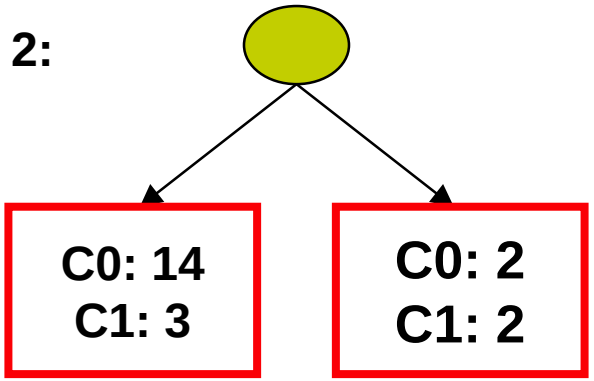
Εξαρτάται από το σύνολο ελέγχου

Κλάδεμα Δέντρου

Case 1:

Case 2:

Τιμές που λείπουν

Οι τιμές που λείπουν (missing values) επηρεάζουν την κατασκευή του δέντρου με τρεις τρόπους:

- Πως υπολογίζονται τα μέτρα καθαρότητας
- Πως κατανέμονται στα φύλλα οι εγγραφές με τιμές που λείπουν
- Πως ταξινομείται μια εγγραφή εκπαίδευσης στην οποία λείπει μια τιμή

Τιμές που λείπουν

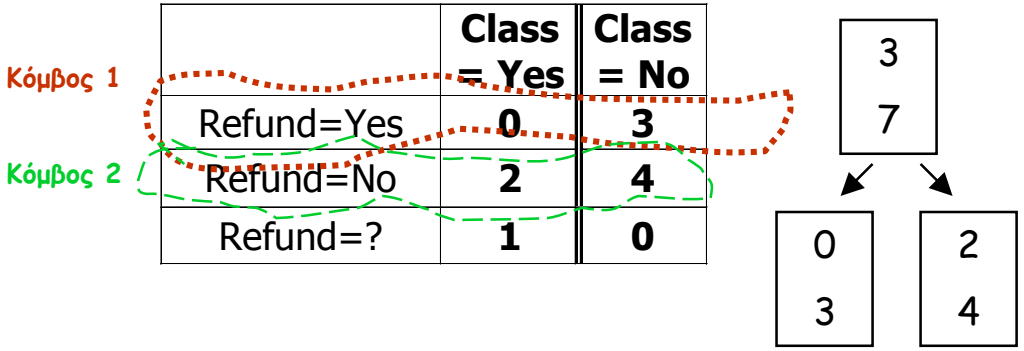
Tid	Refund	Marital Status	Taxable Income	Class
1	Yes	Single	125K	No
2	No	Married	100K	No
3	No	Single	70K	No
4	Yes	Married	120K	No
5	No	Divorced	95K	Yes
6	No	Married	60K	No
7	Yes	Divorced	220K	No
8	No	Single	85K	Yes
9	No	Married	75K	No
10	?	Single	90K	Yes

Missing value

Υπολογισμό μέτρων καθαρότητας

Πριν τη διάσπαση:

Entropy(Parent) = -0.3 log(0.3)-(0.7)log(0.7) = 0.8813

Διάσπαση στο Refund:

Entropy(Refund=Yes) = 0

Entropy(Refund=No)
= -(2/6)log(2/6) – (4/6)log(4/6) = 0.9183

Entropy(Children)
= **0.3** (0) + **0.6** (0.9183) = 0.551

Gain = **0.9** × (0.8813 – 0.551) = 0.3303

Τιμές που λείπουν

Tid	Refund	Marital Status	Taxable Income	Class
1	Yes	Single	125K	No
2	No	Married	100K	No
3	No	Single	70K	No
4	Yes	Married	120K	No
5	No	Divorced	95K	Yes
6	No	Married	60K	No
7	Yes	Divorced	220K	No
8	No	Single	85K	Yes
9	No	Married	75K	No

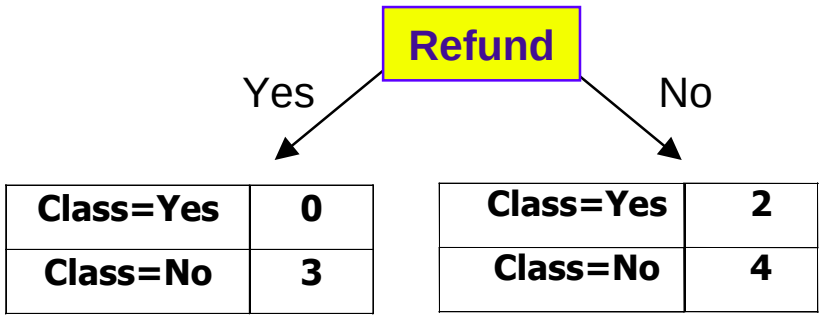
Tid	Refund	Marital Status	Taxable Income	Class
10	?	Single	90K	Yes

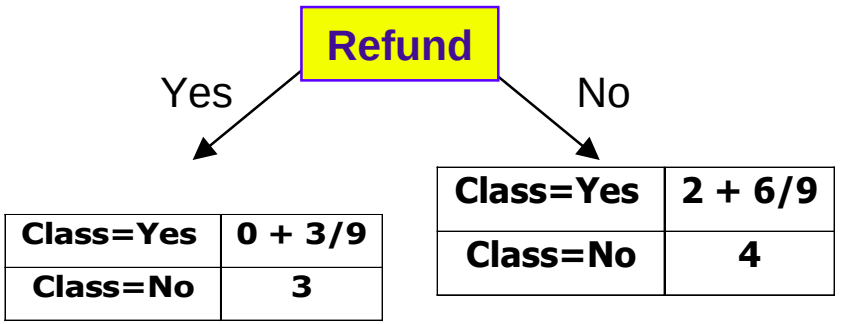
Σε ποιο φύλλο;

Πιθανότητα Refund=Yes is 3/9 (3 από τις 9 εγγραφές έχουν refund=Yes)

Πιθανότητα Refund=No is 6/9

Ανάθεση εγγραφής στο αριστερό παιδί με βάρος 3/9 και στο δεξί παιδί με βάρος 6/9

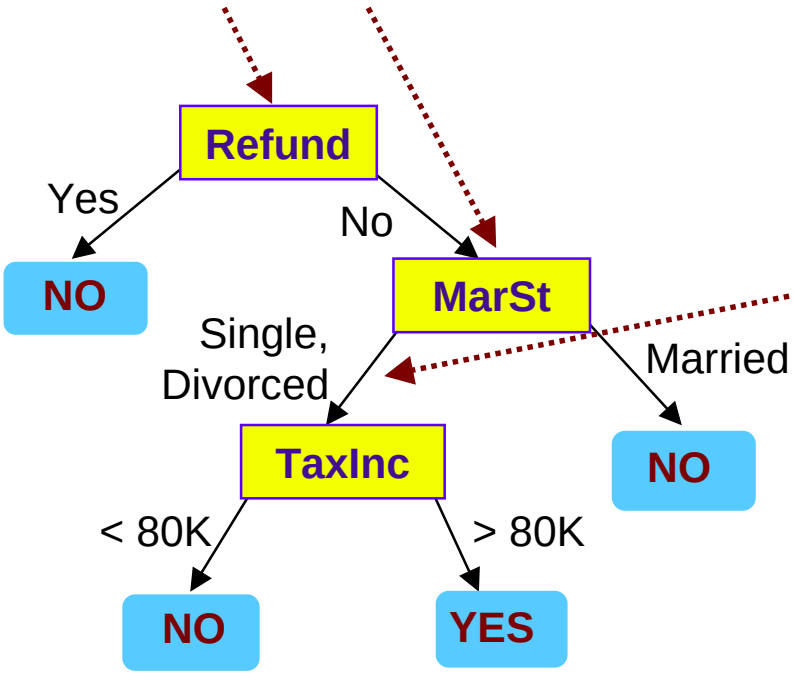

Τιμές που λείπουν

Νέα εγγραφή

Tid	Refund	Marital Status	Taxable Income	Class
11	No	?	85K	?

	Married	Single	Divorced	Total
Class=No	3	1	0	4
Class=Yes	6/9	1	1	2.67
Total	3.67	2	1	6.67

Πιθανότητα οικογενειακή κατάσταση (MarSt) = Married is 3.67/6.67

Πιθανότητα οικογενειακή κατάσταση (MarSt) ={Single,Divorced} is 3/6.67